

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

DE FORENEDE SKOLER

BORGERDYDSKOLEN

I KØBENHAVN

1916

DE FORENEDE SKOLER

BORGERDYDSKOLEN

I KØBENHAVN

MEDDELELSER OM SKOLEAARET 1915—16

UDGIVNE AF

T. BONNESEN

DR. PHIL., SKOLENS REKTOR

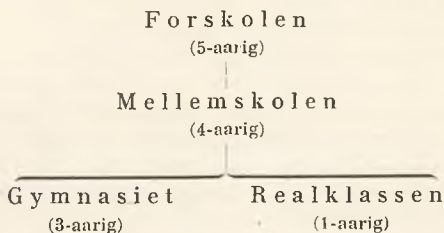
KØBENHAVN

TRYKT HOS J. JØRGENSEN & Co. (IVAR JANTZEN)

1916

Skolens Plan, Eksaminer og Ordensbestemmelser.

Borgerdydskolen i København er en fuldstændig højere Almenskole, som bestaar af følgende Afdelinger:

I *Forskolens* 1ste Klasse optages Børnene i 6-Aars Alderen. Forskolens Hovedfag er Dansk, Regning og Skrivning; tillige undervises i Religion, Historie, Geografi, Naturhistorie, Anskuelse, Sløjd, Tegning, Gymnastik og Sang. I 5te Klasse gives en forberedende Undervisning i Tysk.

Der fordres ikke noget meget betydeligt Hjemmearbejde af Forskolens Elever, idet det største Arbejde og særligt det skriftlige udføres paa Skolen. Den normalt begavede Elev behøver ingen Hjælp til sit Hjemmearbejde, men det maa paases, at han bliver ved sit Arbejde og ikke løber til og fra eller beskæftiger sig med andre Ting. Lektien i Dansk bør han altid læse højt og tydeligt, ikke indenad eller mumlende.

I *Mellemskolens* 1ste Klasse optages regelmæssigt kun Elever, der er fyldt 11 Aar. Afgivelser fra denne Regel kan dog, naar Forholdene taler derfor, tilstedes af Skolens Rek-

lor. Elever fra andre Skoler maa i Almindelighed underkaste sig en Optagelsesprøve ved Skolen.

Hvorvidt Skolens egne Elever kan oprykket fra Forskolens 5te Klasse til Mellemskolens 1ste Klasse, afgøres af Skolen paa Grundlag af dens Kendskab ikke blot til Elevens Kundskaber i de enkelte Fag, men ogsaa og ikke mindst til hans aandelige Modenhed.

Undervisningen i Mellemskolen omfatter Religion, Dansk (med Svensk), Engelsk, Tysk, Historie, Geografi, Naturhistorie, Naturlære (Fysik og Kemi), Regning, Matematik, Skrivning, Tegning, Gymnastik og Sang. I 4. Klasse bliver de Elever, som skal gaa i det sproglige Gymnasium, undervist i Latin.

Hvad Undervisningens Form angaar, maa man lægge Mærke til, at Arbejdet i høj Grad er koncentreret paa Skolen. Saavel Gennemgangen af nyt Stof som Overhøringen i den daglige Lektie foretages saaledes, at alle Eleverne i Klassen sættes i Virksomhed og selv maa arbejde med, hvorved opnaas, at Hjemmearbejdet mere kommer til at gaa ud paa en Befæstelse af noget allerede indøvet end paa at lære en Lektie udenad. Hjemmearbejdet falder dog langt fra bort ved denne Fremgangsmaade, men det bliver baade med Hensyn til Arten og Tiden let overkommeligt; Lektierne er ikke lange, men netop derfor kan vi fordrer dem tilegnet med Sikkerhed. Den normalt velbegavede Elev — og paa andre er Mellemskolen ikke beregnet — vil ved en omhyggelig Hjemmeforbereelse kunne følge Mellemskolens Undervisning med et godt Udbytte, netop fordi denne lægger an paa at fremme hans Selvvirksomhed og Selvtænkning.

Mellemskolens Undervisning afsluttes ved Udgangen af 4de Klasse med *Mellemskoleeksamen*, som er en Aarsprøve. Den giver kun faa Rettigheder, og Afgørelsen af Spørgsmaalet om en Elevs Opflytning i Realklassen eller Gymnasiet afhænger ikke blot af Eksamensresultatets Kvalitet, men ogsaa af Skolens Dom over Elevens Modenhed.

Fagene i *Realklassen* er dels paabudte ved Lov og dels overladte til Skolens Valg. De paabudte Fag er Dansk, to nyere Sprog (Engelsk, Tysk, Fransk), Regning og Aritmetik, Afsnit af Naturlære, Historie, Geografi og Naturhistorie samt Legemsøvelser. Skolen vælger tillige at undervise i Geometri og det tredje Sprog. Geometri vælges af Hensyn til Elever, som vil til Polyteknisk Lærestalt, da denne fordrer Geometri som Betingelse for Optagelse paa dens Adgangskursus. Fransk

medtages, fordi det kræves ved Polyteknisk Læreanstalt, Farmaceutisk Læreanstalt, Tandlægeskolen og Landbohøjskolens Forstafdeling.

Fordringerne i Dansk, Matematik og Regning er omtrent de samme som nu ved Alm. Forberedelseseksamen. Sprogundervisningen bliver en Fortsættelse af Mellemskolens. I Naturlære, Historie, Geografi og Naturhistorie gives en udførlig Behandling af enkelte Afsnit.

Gymnasiet. Det 3-aarige Gymnasium omfatter tre Retninger, nemlig den klassisk-sproglige, den ny-sproglige og den matematisk-naturvidenskabelige.

Fælles for disse bliver Undervisningen i Religion, Dansk, Historie, Fransk, Gymnastik og Sang.

Religionsundervisningen omfatter Bibelkundskab, Kirkehistorie og kristelig Etik.

I Dansk fordres indgaaende Kendskab til den danske Litteratur og dens Historie, endvidere til Oldnordisk og Svensk samt Sproghistorie. Stilundervisningen spiller naturligvis en betydelig Rolle.

Historie: Verdenshistorien fra Oldtiden til vor Tid, idet Danmarks og de øvrige nordiske Landes Historie behandles særligt. Der skal endvidere undervises i Samfundskundskab.

I Fransk skal Formaålet være at lære Eleverne at læse Sproget, idet der tillige lægges Vægt paa en god Udtale.

Paa den klassisk-sproglige Linie er Hovedfagene Latin og Græsk, desuden undervises i Engelsk, Matematik og Naturfag. Det matematiske Pensum er et lignende som hidtil ved IV Klasses Hovedeksamen, med Tilføjelse af lidt Trigonometri og Kendskab til Funktioners grafiske Fremstilling. Naturfagene omfatter Afsnit af Geografi, Fysiologi, Astronomi og Geologi.

Paa den matematisk-naturvidenskabelige Linie er Hovedfagene: Matematik omtrent som tidligere, dog med Tilføjelse af Infinitesimalregningens Elementer; Astronomi og Fysik samt Kemi, hvor Laboratorieøvelser spiller en fremtrædende Rolle; desuden Geografi og Naturhistorie i noget større Omfang end paa de sproglige Linier. Tillige undervises i Engelsk som paa den klassiske Linie og i Oldtidskundskab.

Hovedfagene paa den ny-sproglige Linie er Tysk og Engelsk. Sprogene skal indøves mundtligt og

skriftligt; der skal naas en ret betydelig Læsefærdighed samt Kendskab til de paagældende Landes Litteratur og Kultur i det hele, idet dog Hovedvægten lægges paa det ene Sprog (her Engelsk). I *L a t i n* undervises i Afsnit af Cæsar, Cicero, Livius samt middelalderlige og senere latinske Skribenter. *M a t e m a t i k* og *N a t u r f a g* som paa den klassiske Linie, *O l d t i d s k u n d s k a b* som paa den matematiske.

Gymnasiets Undervisning afsluttes med *Studentereksamen*, der giver Adgang til Universitetet. Studenter af den matematisk-naturvidenskabelige Linie har Adgang til den polytekniske Læreanstalt.

Aarsprøver og Afgangsprøver.

Realeksamen og Studentereksamen er Afgangsprøver, Mellemskoleeksamen en Aarsprøve; Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet bestemmer for hver enkelt af disse Prøver de Fag, i hvilke der vil blive beskikket en Censor, idet dog alle skriftlige Arbejder bedømmes af en beskikket Censor. Skolen bestemmer med Ministeriets Approbation, i hvilke af de øvrige Fag der skal afholdes Eksamen.

Skoleaaret afsluttes i 2.—5. Forskoleklasse, 1.—3. Mellemskoleklasse og 1.—2. Gymnasieklasse med en Aarsprøve, omfattende alle Klassens skriftlige Fag og et Udvalg af de mundtlige. Oprykningen til næste Klasse afhænger derfor ikke af Prøvens Udfald alene, men væsentligst af Skolens Dom over Elevens Standpunkt.

Til Forstaaelse af Karaktergivningen ved Mellemskole-, Real- og Studentereksamen anføres her §§ 1—6 af Kgl. Anordning af 28. Nov. 1911 angaaende Censuren og Karaktergivningen ved de højere Almen-skolers forskellige Eksaminer.

§ 1. Bedømmelsen i ethvert enkelt, skriftligt eller mundtligt, Eksamensfag sker ved 2 Bedømmere, hvoraf den ene skal være Faglæreren, den anden enten en af Ministeren beskikket eller en af Skolen foreslaaet og af Ministeren god-

kendt skolekyndig Censor; den sidste kan være en af Skolens Lærere.

Bedømmelsen af fremlagte, paa Skolen udførte Arbejder i Skrivning, Tegning, Kvindeligt Haandarbejde, Sløjd eller andet Legemsarbejde sker ved Censor alene. Alle øvrige Bestemmelser vedrørende Censurordningen fastsættes af Ministeren.

§ 2. Karaktererne for de skriftlige Prøver lægges ikke sammen med Karaktererne for de mundtlige, men holdes helt for sig. Karakteren ved enhver, skriftlig eller mundtlig, Prøve i et Fag skal, selv om Faget har forskellige Underafdelinger, og der gives flere forskellige Spørgsmaal, udtrykke Bedømmerens Skøn over *hele den samlede* Eksamenspræstations Værdi og maa derfor ikke sammenstykkedes af forskellige Underafdelingskarakterer.

§ 3. Enhver Bedømmelse skal udtrykkes ved et af følgende Tal: 6, 5, 4, 3, 2.

Som Eksamenskarakter kan tillige gives 0.

Ved 4 betegnes den »jævne« Præstation, ved 5 den »gode«, ved 6 den »meget gode«, ved 3 den »ringe« og ved 2 den »meget ringe« Præstation. Ved 0 betegnes den »uantagelige« Præstation.

§ 4. Der gives 2 Arter Karakterer:

1) Eksamenskarakterer er de Karakterer, der af hver af de to Bedømmere gives for hver enkelt samlet Eksamenspræstation for sig, enten den saa er skriftlig eller mundtlig, samt de Karakterer, der gives for de ved Eksamen til Bedømmelse fremlagte, paa Skolen udførte Arbejder.

Ved Sammenlægning af de to Bedømmere for en Eksamenspræstation givne Karakterer og derpaa følgende Division med 2 udregnes en *samlet Eksamenskarakter*.

Saafremt der ved Udregningen af den samlede Eksamenskarakter vilde fremkomme en Brøk, forhøjes Resultatet til det nærmest ovenfor liggende Tal, hvis Censor har givet den højeste Karakter, hvorimod Brøken bortkastes, hvis Censor har givet den laveste Karakter.

Som Gennemsnitsresultat af de to Bedømmeres forskellige Karakterer kan fremkomme Karakteren 1.

2) Aarskarakteren. I alle Fag — undtagen de skriftlige — samt for Orden med skriftlige Arbejder gives der af Faglæreren hver enkelt Elev i Skoleaarets Løb 3 Terminskarakterer. Ved de Karakterer, der gives efter de to

første Afsnit af Skoleaaret, udtrykker Læreren sin foreløbige Dom over Elevens Standpunkt. Den sidste af de 3 Karakterer kaldes Aarskarakteren; denne gives under Hensyntagen til de to tidligere givne Terminskarakterer ved Undervisningens Slutning og udtrykker Lærerens endelige Dom over Elevens Standpunkt. Alle 3 Karakterer indføres i en dertil indrettet Protokol.

Aarskarakteren for Orden med skriftlige Arbejder udregnes ved Sammenlægning af de af Faglærerne givne Aarskarakterer og Division derefter med Karakterernes Antal; fremkommer der en Brøk, der er over $\frac{1}{2}$, forhøjes Resultatet til det nærmest ovenfor liggende Tal, medens enhver Brøk, der er $\frac{1}{2}$ eller derunder, bortkastes.

Aarskaraktererne og samtlige Eksamenskarakterer (den samlede Eksamenskarakter saavel som Censors og Lærers) indføres af Skolens Styrer (eller en af ham beskikket Stedfortræder) i Eksamensprotokollen.

Paa Eksamensbeviset opføres Aarskaraktererne og de samlede Eksamenskarakterer samt de af Censor givne Karakterer for de til Bedømmelse fremlagte, paa Skolen udførte Arbejder. Der udregnes ikke af Aarskarakteren og Eksamenskarakteren nogen samlet Karakter for hvert enkelt Fag.

§ 5. Ved Bestemmelsen af det samlede Eksamensresultat medregnes alle de Karakterer, der i Henhold til Slutningsbestemmelsen i § 4 skal opføres paa Eksamensbeviset, for saa vidt de er givet i et Fag, der i Henhold til Eksamensbestemmelserne skal tages i Betragtning ved Udregningen af Resultatet.

Eksamensresultatet udfindes ved Sammenlægning af de nævnte Karakterer og derpaa følgende Division af den fremkomne Sum med Karakterernes Antal. Resultatet angives ved et med 2 Decimaler udtrykt Gennemsnitstal.

Ved Udregningen af Eksamensresultatet skal følgende Karakterer multipliceres med 2 og regnes for 2 Karakterer:

- 1) Karakteren for en skriftlig Eksamenspræstation.
- 2) Aarskarakteren i ethvert af de Fag, hvor mundtlig Eksamen bortfalder for samtlige Eksaminander.
- 3) Aarskarakteren for Gymnastik.
- 4) Aarskarakteren for Orden med skriftlige Arbejder.

Det udregnede Gennemsnitstal indføres i Eksamensprotokollen og paa Eksamensbeviset.

§ 6. Til at bestaa en af de højere Almenskolors forskellige Eksaminer kræves, at det i § 5 nævnte Gennemsnitstal mindst er 3,50, dog saaledes, at en Eksaminand ikke har bestaaet Prøven, naar han som samlet Eksamenskarakter har faaet 0 eller 1 *enten* i skriftlig Dansk *eller* i to af de andre — skriftlige eller mundtlige — Fag.

For Studentereksamen gælder desuden den særlige Bestemmelse, at en Eksaminand ikke har bestaaet Prøven, naar han har faaet 0 eller 1 i skriftlig Latin, hvis han hører til den klassisk-sproglige Linie, i skriftlig Engelsk eller skriftlig Tysk, hvis han hører til den nysproglige Linie, eller i skriftlig Matematik, hvis han hører til den matematiske Linie.

Naar en Eksaminand paa Grund af et 0 eller et 1 i et skriftligt Fag efter ovenstaaende Regler ikke kan bestaa Prøven, er Skolen berettiget til at indanke Spørgsmaalet for vedkommende Undervisningsinspektør.

Til at bestaa en Tillægsprøve kræves, at Eksaminanden i det paagældende Fag har faaet mindst Karakteren 4.

Eksamensrettigheder.

I. De til bestaaet *Realeksamen* knyttede Rettigheder bestemmes ved Kgl. Anordning af 2den August 1907 saaledes:

Enhver, der har bestaaet Realeksamen eller den dermed ligestillede Pigeskoleeksamen, har Ret til at indstille sig til *juridisk Eksamen for ustuderede*.

Den, der har en af de ovennævnte Eksaminer med Engelsk, Tysk, Fransk, praktisk Regning og Matematik med Geometri, har Ret til at indstille sig til *Adgangseksamen ved den polytekniske Lærestalt*.

Realeksamen eller Pigeskoleeksamen med Engelsk, Tysk, Fransk, Latin samt praktisk Regning og Matematik giver Adgang til at indstille sig til *den farmaceutiske Medhjælpereksamen* og til at indmelde sig paa *Tandlægeskolen*.

II. Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet meddeler i et Cirkulære af 2den August 1907 følgende angaaende *Realeksamen og Mellemskoleeksamen*:

Realeksamen vil blive forlangt ved Ansættelse i saadanne Stillinger under Finansministeriet — derunder Toldvæsenet —, Statsbanerne, Telegrafvæsenet, Postvæsenet og den kgl. grønlandske Handel, som hidtil har været betinget af almindelig Forberedelseseksamen, hvorved dog bemærkes, at det, for saa vidt angaar Ansættelse af Kvinder, for hvem Prøve i praktisk Regning og Matematik ikke er obligatorisk ved Realeksamen, vil blive krævet, at Eksamen skal være taget med praktisk Regning, for at vedkommende kan opnaa Ansættelse i de heromhandlede Stillinger under Statsbanerne, Telegrafvæsenet og Postvæsenet, og med praktisk Regning og Matematik, for at Ansættelse kan ske i Stillingerne under den kgl. grønlandske Handel. Ved Ansættelse af Kvinder i de paagældende Stillinger under Finansministeriet vil der derimod ikke stilles særlige Krav med Hensyn til Prøve i praktisk Regning og Matematik.

Realeksamen vil derhos blive krævet som Betingelse for Optagelse som Landbrugs- eller Havebrugselev paa Landbohøjskolen; for Optagelse paa samme som Landinspektørelv, Veterinærelev eller Skovbrugselev vil derimod blive forlangt enten Studentereksamen eller en særlig Adgangsprøve ved Højskolen.

I de Tilfælde, hvor almindelig Forberedelseseksamen hidtil har været krævet som Betingelse for at indstille sig til Adgangsprøverne til Søværnets Undervisningsanstalter, vil Realeksamen blive forlangt, ligesom denne vil give Adgang til Officersskolens næstældste Klasse.

Naar Mellemskoleeksamen er bestaaet med Gennemsnitskarakteren 6, vil den blive stillet lige med de Eksaminer, der fritager de værnepligtige, der ønsker Uddannelse som Sekondløjtnanter, fra at underkaste sig Prøven for Sekondløjtnantselever, hvorhos bestaaet Mellemskoleeksamen uden Hensyn til det opnaaede Pointsantal vil kunne give de værnepligtige Til lægsvedtegnning om Tjenestedygtighed til Forplejningskorpset.

III. I Kgl. Anordning af 28. Februar 1908 gives følgende Bestemmelse om *Tillægsprøver* ved den polytekniske Lærestanstalt og Universitetet, som er fornødne for dem, der efter bestaaet *Studentereksamen* vil indtræde som Eksaminander ved Polyteknisk Lærestanstalt eller indstille sig til de forskellige Universitetsksamener:

Studenter af den klassisk-sproglige og den ny-sproglige

Linie, der vil indtræde som Eksaminander ved den polytek- niske Læreanstalt, maa forinden bestaa Læreanstaltens Ad- gangseksamen.

Studenter af den ny-sproglige Linie, der vil indstille sig til Eksaminer under det teologiske Fakultet, maa underkaste sig en Tillægsprøve i Græsk, til hvilken der maa opgives mindst 120 (Teubner-) Sider attisk og senere Prosa.

Studenter af den matematisk-naturvidenskabelige Linie, der vil indstille sig til Eksaminer under det teologiske Fakul- tet, maa underkaste sig saavel den ovenfor nævnte Tillægs- prøve i Græsk som en Tillægsprøve i Latin, til hvilken der maa opgives mindst 120 (Teubner-) Sider Prosa.

Studenter af den matematisk-naturvidenskabelige Linie, der vil indstille sig til Eksaminer under det lægevidenskabelige Fakultet, maa, for saa vidt de ikke har bestaaet Prøven i Latin ved Mellemskoleeksamen, underkaste sig den i konge- lig Anordning af 7de Februar 1907 angaaende Latinprøven ved Optagelse i Gymnasiets klassisk-sproglige Linie og ny- sproglige Linies 1ste Klasse foreskrevne Prøve.

I øvrigt har enhver, der har bestaaet Studentereksamen, Adgang til uden Tillægsprøve at indstille sig til de forskellige Universitetseksaminer. Studenter af den matematisk-natur- videnskabelige Linie har endvidere Ret til uden Tillægsprøve at indtræde som Eksaminander ved den polytekniske Lære- anstalt.

Studenter af den matematisk-naturvidenskabelige Linie, som mindst har Karakteren 5 saavel i skriftlig som mundtlig Matematik samt i Naturlære, og som har læst Engelsk, har Adgang til at blive optaget som Kadetter i Kadetskolens næst- yngste Afdeling og til, normalt efter en Uddannelsestid paa c. 3½ Aar, at blive udnævnt til Officerer i Søofficerskorpset. De, der ønsker at indstille sig, maa inden 1ste April i det paa- gældende Aar derom indgive Ansøgning til Marineministeriet.

Karakterer.

I Forskolen gives hver fjortende Dag, i Mellemskolen og Gymnasiet hver Maaned Karakterer, som angiver Elevens Standpunkt i den sidst forløbne Periode. Karaktererne be-

tegnes 2. 3. 4. 5. 6 (se S. 7). Naar det findes fornødent, ledsages Karakteren af en kort Bemærkning til yderligere Oplysning. Karakterbogen undertegnes af en af Elevens Forældre og tilbageleveres Skolen omgaaende.

Konfirmationsforberedelsen

maa, forsaavidt Elevens Alder tillader det, helst foregaa i 3die Mellemskoleklasse eller i Sommerhalvaaret fra Slutningen af 3die til Begyndelsen af 4de Klasse. Naar Eleverne gaar til Præsten i Vinterhalvaaret i 4de Klasse, kan det vanskeligt undgaas, at der fremkommer betydelige Mangler i deres Kundskaber og Færdigheder. — Tiden for Konfirmationsforberedelsen er for Drenges Vedkommende fastsat af Ministeriet til Mandag og Torsdag Kl. 1½—3, hvorfor de paagældende Elever paa disse Dage forlader Skolen Kl. 1.

Konfirmander har fri Mandag efter Konfirmationen og Allergangsdagen, men ingen andre Dage.

Forsømmelser.

Som gyldig Grund til Udeblivelse fra Skolen regnes i Almindelighed kun Sygdom. Eleven skal altid medbringe skriftlig Meddelelse om, hvad han har fejlet, saa snart han igen kommer i Skole. Hvis Sygdommens Varighed er over 6 Dage, ønskes Meddelelse om Sygdommen tilsendt Skolen for Kontrollens Skyld. Efter smitsomme Sygdomme fordres Lægeattest for, at Eleven er smittefri.

Ved ganske særlige Lejligheder (Sølvbryllup o. l.) kan Bestyreren give en Elev Tilladelse til at forsømme Skolen, naar skriftlig Anmodning derom medbringes senest *Dagen forinden*. Anmodninger om Fritagelse samme Dag vil i Almindelighed blive afslaaet (Lægebesøg undtagen).

Det er af stor Betydning, at Eleven vænnes til at respektere Skolens Arbejde og til at forstaa, at han ikke kan indtage en begunstiget Særstilling i Forhold til sine

Kammerater, og Skolen maa derfor indtrængende anmode Forældrene om at indskrænke Forsømmelserne til det strengt nødvendige. Ganske særligt er det nødvendigt, at Eleverne møder straks efter Sommerferiens Ophør, da Forsømmelser i Begyndelsen af Skoleaaret er vanskelige at indhente, og Skolen ikke kan tage Hensyn til saadanne Efternølere, som i høj Grad hæmmer Skolens regelmæssige Arbejde.

Fritagelse for Gymnastik.

Naar en Elev ønskes fritaget helt eller delvis for Gymnastik i mere end een Uge, maa Nødvendigheden heraf godtgøres ved Lægeattest; denne skal udstedes paa de af Undervisningsministeriel udfærdigede Blanketter, som faas hos Rektor.

Smitsomme Sygdomme.

I Overensstemmelse med ministeriel Bekendtgørelse af 15. Marts 1916 gælder fremtidig nedenstaaende Bestemmelser med Hensyn til smitsomme Sygdomme:

Naar der i en Familie, som har skolesøgende Børn, udbryder *Skarlagensfeber, Difteri eller anden farlig smitsom Sygdom*, skal Skolen af den behandlende Læge underrettes herom.

Et Barn, der selv har været angrebet af Sygdommen, maa ikke søge Skolen, førend det medbringer Lægeattest for, at det ikke kan antages at udbrede Smitte.

Saafremt vedkommende Barn har været angrebet af *Difteri*, bør Lægeattesten særlig oplyse, om der er forløbet 3 Uger efter, at Belægningerne er svundne. Er et saadant Tidsrum ikke forløbet, maa Attesten udtrykkelig oplyse, at det ved bakteriologisk Undersøgelse er godtgjort, at der ikke kan paa-vises Difteribaciller hos vedkommende.

Et Barn, der har været angrebet af akut *Børnelamhed*, maa ikke søge Skolen, førend der er forløbet mindst 6 Uger

efter Sygdommens akute Stadium. Attesten skal udtrykkelig oplyse, at dette Tidsrum er forløbet.

Et Barn, i hvis Hjem en farlig, smitsom Sygdom er optraadt, uden at Barnet selv har været angrebet, maa ikke søge Skolen, førend det medbringer Lægeattest for, at det ikke kan antages at udbrede Smitte.

Lægeattesten bør oplyse følgende:

at den eller de syge er blevet forsvarligt isolerede,

at den fornødne Desinfektion er foretaget,

at Inkubationstiden for den paagældende Sygdom er forløbet, og at vedkommende Barn ikke frembyder paaviselige eller mistænkelige Sygdomssymptomer.

Børn, der lider af *Mæslinger*, maa ikke modtages paa Skolen før mindst 10 Dage efter Sygdommens Begyndelse. Børn, der lider af *Kighoste*, maa ikke modtages paa Skolen før 4 Uger efter det konvulsive Stadiums Begyndelse. Naar Skolegangen atter begynder, maa de medbringe Lægeattest med de fornødne Oplysninger.

Skolerne anmoder de Familier, hos hvem *Mæslinger* er udbrudt, om kun at sende de Børn i Skole, om hvilke det med Sikkerhed vides, at de tidligere har haft Sygdommen, men derimod at holde de Børn, der ikke tidligere har haft den, borte fra Skolen, indtil det kan antages for sandsynligt, at de ikke er smittede af det i Hjemmet optraadte Sygdomstilfælde.

Børn, der lider af *Røde Hunde, Skoldkopper, Rosen, Influenza, Faaresyge eller Halsbetændelse* maa ikke modtages paa Skolen, saalænge det akute Stadium varer.

Børn, der lider af *smitsomme Øjen- eller Hudsygdomme*, maa ikke modtages paa Skolen, før Sygdommen er overstaaet, eller de medbringer Lægeattest for, at de ikke kan antages at udbrede Smitte.

Skolens Forældrereds.

Forældreredsens Formaal er at samle alle Skolens Forældre til Drøftelse af de principielle Spørgsmaal, der kan have Interesse for Skolen og Hjemmene.

Paa Forældremødet i September 1915 genvalgtes

Fru *Astrid Draminsky*,
Hr. Departementchef *Adolph Jensen*.
Hr. Kontorchef *J. Prior*,
Fru *J. Rüdinger*,
Hr. Prof., Dr. polit. *H. Westergaard*, Formand,

til Repræsentanter for Skoleaaret 1915—16. Derefter holdt Rektor Foredrag: *Om Disciplin*. Der har desuden været forhandlet mellem Repræsentanterne og Skolen om forskellige Skolespørgsmaal.

Skoleefterretninger.

Skolens Afgangsprøver 1915.

I Juni—Juli afholdtes Studentereksamen. Som beskikkede Censorer mødte: Overlærer *N. Andersen*, Overlærer *Bjerre*, Adjunkt *Brahde*, Rektor, Dr. phil. *Kaper*, Adjunkt *D. Petersen*, Adjunkt *Simonsen*, Adjunkt *Steen-Hansen*, Adjunkt *Willumsen* og Adjunkt *Østergaard*. Adjunkt, dr. phil. *Karl Mortensen* censurerede de danske Stile, Professor *Gertz* de latinske Versioner, Rektor *Bruun* de engelske Stile, Adjunkt *Thygesen* de tyske Stile og Rektor *Christensen* de matematiske Opgaver — alle ved Fjerncensur.

Til Eksamen indstilledes 31 Elever, som alle bestod med de S. 18, 19 og 20 anførte Karakterer.

Af den klassisk-sproglige Linie:

1. *Brorson, Nicolai Magnus Einar William*, S. af Cigarhandler B.
2. *Madsen, Erik Aage*, S. af Lakaj M.

Af den ny-sproglige Linie:

3. *Andersen, Carl Albert Christian*, S. af Forretningsfører A.
4. *Baastrup, Svend Aage*, S. af fhv. Boghandler B.
5. *Bjørn, Paul*, S. af Grosserer B.
6. *Dessau, Kaj*, S. af Etatsraad, Direktør D.
7. *Faber, Eli Frands Johannes*, S. af afd. Læge. F.
8. *Finsen, Halldor*, S. af afd. Professor F.
9. *Fussing, Hans Hinrichsen*, S. af Arkitekt F.
10. *Goldschmidt, Jørgen Ivar*, S. af Direktør G.
11. *Harbou, Niels*, S. af Oberst H.
12. *Henrichsen, Carsten Lykke*, S. af Kunstmaler H.
13. *Jensen, Arne Axel*, S. af Grosserer J.
14. *Rørdam, Kjeld Tage*, S. af Stabslæge R.

15. *Salomonsen, Paul Moritz*, S. af Grosserer S.
16. *Thomsen, Niels Matthias Peter*, S. af afd. Viktualiehdr. T.
18. *Ulf-Hansen, Uwe*, S. af Højesteretssagfører U-H.
19. *Wadsted, Bengt*, S. af Overretssagfører W.

Af den matematisk-naturvidenskabelige Linie:

20. *Andersen, Svend Aage*, S. af Krigsassessor A.
21. *Exner, Gustav Johann Adolf*, S. af Kunstmaler E.
22. *Gram, Kai Jørgen Arthur*, S. af Professor. dr. med. G.
23. *Hartig, Edmund Michael*, S. af Prokurist H.
24. *Hvidt, Valdemar*, S. af afd. Ingeniør H.
25. *Koefoed, Einar Carsten*, S. af Postmester K.
26. *Moltke, Otto Knud Johan Axel*, S. af Oberstløjtnant M.
27. *Nilsson, Niels Edvin Herman*, S. af Skrædder N.
28. *Nørgaard, Haldor*, S. af Etatsraad. Bankdirektør N.
29. *Reyn, Knud Arne Broust*, S. af Bankdirektør R.
30. *Schou, Kai*, S. af Kaptajn i Flaaden S.
31. *Wattne, Bjørn*, S. af Grosserer W.

Samtidig afholdtes Realeksamen. Som beskikkede Censorer mødte: Overlærer *M. Andersen*, Adjunkt *Brahde*, Adjunkt *N. Chr. Nielsen*, Adjunkt *D. Petersen* og Adjunkt *Simonsen*. Adjunkt. dr. phil. *Karl Mortensen* censurerede de danske Stile ved Fjernerensur. Til Eksamen indstilledes 7 Elever, som alle bestod med de S. 00 anførte Karakterer.

1. *Christgau, Osman Mansfeld-Büllner*, S. af Juvelerer C.
2. *Dich, Svend Anton Secher*, S. af Rentier D.
3. *Hansen, Frederik Christian*, S. af Vildthandler H.
4. *Hansen, Harald Svend*, S. af Vildthandler H.
5. *Jensen, Oscar Nicolaj Berg*, S. af Fabrikant J.
6. *Lysberg, Magnus Wilhelm Jacques*, S. af Fabrikant L.
7. *Müller, Hans Aage*, S. af Fuldmægtig M.

Til Mellemskoleeksamen indstilledes 43 Elever. Af disse opflyttedes i Realklassen 12, i Gymnasiets 1ste Klasse 26 (18 m.-n., 8 ny-spr. Linie) og 5 forlod Skolen.

Studentereksamen. Ny-sproglig Linie.

1915	Skriftlig	Mundtlig	Skriftlig	Mundtlig	Skriftlig	Mundtlig	Fransk	Latin	Oldtidskundskab	Historie	Geografi og Naturhist.	Naturlære	Matematik	Orden m. skriftl. Arb.	Poents	Antal af Karakterer	Kvotient	Legemsøv.	Sang
	Dansk	Dansk	Engelsk	Engelsk	Tysk	Tysk													
	E	A E	E	A E	E	A E	A E	A E	A E	A E	A	A	A E	A				A	A
Carl Andersen. .	4	4 5	4	5 5	3	5 4	4 3	4 2	6 5	4 5	4	4	4 5	5	118	28	4,21	5	4
Sv. Aa. Baastrup	5	5 5	5	6 6	5	6 6	6 6	5 5	6 5	5 4	6	6	6 4	6	152	28	5,43	5	6
Poul Bjørn . . .	5	5 5	4	5 5	5	5 5	5 5	4 3	6 4	4 3	5	5	6 5	6	135	28	4,82	4	5
Kai Dessau . . .	5	5 5	5	5 4	4	5 5	5 5	5 4	5 4	4 1	5	5	5 5	5	130	28	4,64	5	6
Frands Faber . .	5	4 5	5	5 6	3	6 5	5 5	6 4	5 6	4 4	4	4	6 5	5	133	28	4,75	4	6
Halldor Finsen .	4	4 5	5	4 5	2	5 4	5 5	4 3	5 5	4 5	4	4	3 5	5	119	28	4,25	5	5
Hans Fussing . .	5	6 6	4	5 6	4	5 5	4 5	5 5	6 6	6 6	5	5	5 4	5	141	28	5,04	5	fri
J. Goldschmidt .	4	4 4	3	4 5	4	5 5	4 4	4 4	5 5	3 4	4	4	4 4	5	116	28	4,14	fri	fri
C. Henrichsen . .	5	6 5	6	6 6	5	6 6	6 6	6 6	6 6	5 5	5	5	6 6	6	157	28	5,61	5	4
Niels Harbou . .	4	5 5	4	5 6	4	5 6	4 6	4 4	6 6	6 6	5	5	4 5	4	135	28	4,82	fri	fri
Arne Jensen . . .	6	6 5	5	6 6	5	6 5	5 5	6 5	6 6	6 5	6	6	6 6	6	158	28	5,64	6	6
Kjeld Rørdam . .	6	6 6	5	6 6	4	6 6	5 6	6 6	6 6	6 6	6	6	6 5	6	160	28	5,71	5	fri
Poul Salomonsen	4	4 5	3	4 4	5	5 5	5 6	4 3	6 4	4 5	4	4	4 3	5	121	28	4,32	4	fri
Math. Tomsen . .	6	6 6	5	6 6	6	6 6	6 6	6 6	6 6	6 6	6	6	6 6	6	166	28	5,93	4	5
Uwe Ulf-Hansen	5	4 5	4	5 5	3	5 4	5 5	5 3	5 5	4 4	5	5	4 4	5	126	28	4,50	6	fri
Bengt Wadsted .	5	6 6	4	6 6	5	6 5	5 6	6 5	6 5	6 5	6	6	6 6	6	155	28	5,54	4	fri

A = Aarskarakter. E = Eksamenskarakter.

Studentereksamen. Matematisk-naturvidenskabelig Linie.

1915	Skriftlig	Mundtlig	Engelsk	Fransk	Historie	Oldtids-	Geografi og	Fysik med	Kemi	Skriftlig	Mundtlig	Orden med	Points	Antal af	Kvotient	Legemsøv.	Sang
	Dansk	Dansk				kundskab	Naturhistorie	Astronomi		Matematik	Matematik	skriftl. Arb.		Karakterer			
	E	A E	A E	A E	A E	A E	A	A E	A E	E	A E	A				A	A
Sv. Aa. Andersen	6	4 4	5 4	5 4	6 5	6 3	5	5 5	4 3	5	5 5	6	117	24	4,88	6	4
Joh. Eexner . . .	5	5 5	6 5	5 5	5 5	6 6	6	5 6	6 4	5	6 6	6	130	24	5,42	6	3
Kai Gram	5	5 5	6 5	5 5	4 3	6 6	5	5 6	6 6	6	6 3	4	125	24	5,21	5	6
Edm. Hartig . . .	5	5 6	6 5	5 6	6 6	6 5	5	6 6	6 6	6	6 3	4	132	24	5,50	4	6
Vald. Hvidt . . .	4	5 5	6 5	4 5	6 6	6 6	5	5 5	3 4	6	5 4	5	120	24	5,00	5	5
Ein. Koefoed. . .	4	3 3	5 4	3 4	3 3	5 4	5	5 6	4 2	4	5 6	5	101	24	4,21	6	5
Otto Moltke . . .	4	4 4	4 3	3 3	5 5	6 4	4	4 4	4 4	3	4 4	5	97	24	4,04	fri	fri
Edv. Nilsson: . .	3	5 5	5 5	5 4	5 4	6 6	5	6 5	6 6	5	6 6	5	121	24	5,04	4	5
Arne Reyn	3	4 4	6 5	4 5	5 3	5 5	5	6 6	5 5	5	5 6	5	115	24	4,79	fri	fri
Hald. Nørgaard .	4	5 5	6 6	4 4	5 4	6 5	6	5 5	6 3	6	6 3	5	123	24	5,13	6	5
Kai Schou	2	3 3	4 4	3 3	3 3	4 4	5	4 6	5 5	4	5 5	4	94	24	3,92	5	5
Bjørn Wattne . .	4	4 5	5 4	4 4	4 3	5 4	5	4 4	4 5	5	4 5	6	108	24	4,50	6	6

A = Aarskarakter. E = Eksamenskarakter.

Studentereksamen. Klassisk-sproglig Linie.

1915	Skriftlig Dansk	Mundtlig Dansk	Engelsk	Fransk	Latinsk Version	Mundtlig Latin	Græsk	Historie	Geografi Naturhistorie	Naturlære	Matematik	Orden med skriftl. Arb.	Points	Antal af Karakterer	Kvotient	Legemsvø.	Sang
Nic. Brorson . . .	E 4	A E 6 4	A E 5 5	A E 5 4	E 2	A E 5 5	A E 5 5	A E 6 6	A 6	A 6	A E 6 5	A 5	118	24	4,92	A 5	A 6
Aa. Madsen	5	5 6	6 6	6 6	2	5 6	5 6	5 5	6	6	6 5	5	126	24	5,25	6	4

Realeksamen.

1915	Skriftlig Dansk	Mundtlig Dansk	Mundtlig Tysk	Skriftlig Engelsk	Mundtlig Engelsk	Skr. Regning og Matematik	Mundtl. Regn. og Matematik	Fysik	Historie	Geografi	Naturhistorie	Orden med skriftl. Arb.	Legemsvø.	Points	Antal af Karakterer	Kvotient	Mundtlig Fransk	Geometri
Osm. Christgau . . .	E 5	A E 5 5	A E 5 5	A E 5	A E 5 5	E 4	A E 6 6	A F 5 6	A E 5 6	A 6	A E 5 5	A 6	A 5	136	26	5,23	A E 6 5	A E 6 5
Sv. Dich	4	6 5	6 5	4	5 6	5	6 6	6 6	6 6	6	5 4	6	6	140	26	5,38	5 4	6 6
Chr. Hansen	5	5 5	6 5	3	5 6	5	6 6	6 6	6 6	6	5 5	6	6	140	26	5,38	6 5	6 6
Har. Hansen	4	5 5	5 5	3	5 6	4	6 5	5 5	6 6	6	5 5	6	fri	120	24	5,00	5 3	6 6
Osc. Jensen	4	5 4	4 3	2	4 4	1	5 5	4 4	5 5	5	4 4	5	5	104	26	4,00	4 3	5 4
Jacques Lysberg	4	4 4	4 4	2	4 4	2	3 3	6 5	5 6	5	6 5	4	6	109	26	4,19	4 2	3 3
Aa. Müller	4	4 4	4 5	3	4 5	4	4 6	6 6	5 6	5	5 4	5	5	120	26	4,62	3 2	3 5

A = Aarskarakter. E = Eksamenskarakter.

Timefordelingen 1915—16.

	III G. ns.	III G. m.	II G. kl	II G. ns.	II G. m.	I G. ns.	I G. m.	Realklassen	4 M n, b & c	3 M. n & b	2 M. n & b	1 M. n & b	5 A & B.	4 A & B.	3 A & B.	2 A & B.	1 A B.
Dansk	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	5	5	6	7	7	8
Tysk	4	»	»	4	»	4	»	4	3	3	3	4	4	»	»	»	»
Engelsk	5	2	2	5	2	5	2	4	4	4	5	»	»	»	»	»	»
Fransk	3	3	3	3	3	3	3	3	2	»	»	»	»	»	»	»	»
Latin	4	»	6	5	»	5	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Græsk	»	»	6	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Religion	1	1	1	1	1	1	1	»	1	2	2	2	2	2	2	2	»
Historie	4	4	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	»	»	»
Geografi	»	»	»	»	»	»	»	2	2	2	2	2	2	2	2	2	»
Naturhistorie	2	2	2	2	3	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	1	»
Oldtidskundskab	1	1	»	1	1	1	1	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Kemi	»	2	»	»	2	»	2	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Fysik	»	4	»	»	4	»	4	2	2	2	2	2	»	»	»	»	»
Matematik	2	6	2	2	6	2	6	2	4	4	3	»	»	»	»	»	»
Regning	»	»	»	»	»	»	»	5	2	3	3	5	4	5	5	5	5
Skrivning	»	»	»	»	»	»	»	»	1	1	1	1	2	3	3	4	3
Tegning	»	»	»	»	»	»	»	»	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Forstandsøvelse	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	2	1
Sang	1	1	1	1	1	1	1	»	»	1	1	1	1	1	1	1	1
Gymnastik	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	3	2	2
Sløjd	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	2	2	2	2	2
	35	34	34	35	34	35	34	33	34	35	35	32	30	30	30	29	24

Skolens Lærere:

1. Hr. *Joh. Ludvig Heiberg, Dr. phil.*, Professor ved Universitetet, L. s. April 1877; Græsk.
2. Frk. *M. Wigelsen*, eksam. Lærerinde, L. s. Juni 1879; Dansk, Naturhistorie og Forstandsøvelse i Forskolen.
3. Hr. *Skoleinspektør P. N. R. Knudsen, cand. philolog.*, L. s. Aug. 1879; Regning og Geografi.
4. — *Gymnasielærer A. T. Henrichsen*, Kunstmaler, L. s. April 1880; Tegning og Skrivning.
5. — *F. Barmwater, Dr. phil.*, Docent ved farm. Lærestanstalt, L. s. Aug. 1886; Fysik.
6. — *V. Bierring, mag. art.*, L. s. Aug. 1886; Tysk.
7. Frk. *M. Jespersen*, L. s. Maj 1887; Regning og Skrivning i Forskolen.
8. Hr. *Gymnasielærer T. Andersen*, Krigsassessor, D. M., L. s. Oktbr. 1887; Gymnastik.
9. — *Carl Chr. L. Hoffmann*, Lærer ved de offentlige Skoler, L. s. Aug. 1892; Skrivning i Forskolen.
10. — *Gymnasielærer Anders Carl Sev. Andersen, cand. mag.*, L. s. Aug. 1894; Naturhistorie og Gymnastik.
11. Frk. *Alfrida Krarup*, L. s. Aug. 1899; Sløjd i Forskolen og 1. M.
12. Hr. *Johs. Gandil*, Forstkandidat, L. s. Aug. 1899; Regning og Gymnastik i Forskolen.
13. — *Adjunkt A. C. Fratz, cand. mag.*, L. s. Aug. 1900; Latin, Græsk og Historie.
14. — *Adjunkt Otto Kaalund Jørgensen, cand. mag.*, L. s. Aug. 1901; Dansk, Engelsk og Historie.
15. — *Adjunkt N. Chr. Heskjær, cand. mag.*; L. s. Aug. 1901; Engelsk.

16. Fru *J. Aagaard*, L. s. Aug. 1903; Dansk og Regning i Forskolen.
17. — *L. Gudmundsen-Holmgreen*, L. s. Aug. 1903; Dansk og Tegning i Forskolen.
18. — *J. Klein*, L. s. Aug. 1903; Religion, Historie og Geografi i Forskolen; Religion i 1 M.
19. Hr. *Adjunkt A. Edm. Andersen*, *cand. mag.*, L. s. Aug. 1903; Naturhistorie og Geografi.
20. — *Overlærer E. Bovien*, *cand. phil.*, L. s. Aug. 1903; Tysk.
21. — *Overlærer A. Boysen*, *cand. mag.*, L. s. Aug. 1903; Dansk og Fransk.
22. — *Adjunkt H. C. Christiansen*, *cand. mag.*, L. s. Aug. 1903; Matematik, Fysik og Kemi.
23. — *Skoleinspektør Chr. Mielche*, *cand. phil.*, L. s. Aug. 1903; Dansk, Historie.
24. — *Gymnasielærer A. Ritscher*, Stabssergent. D. M., L. s. Aug. 1903; Gymnastik.
25. — *Adjunkt O. Galløe*, *Dr. phil.*, L. s. Aug. 1904; Naturhistorie og Fysik.
26. Frk. *L. Heiberg*, L. s. Aug. 1904; Dansk, Anskuelsesundervisning og Sløjd i Forskolen.
27. Hr. *J. Lindbæk*, *Dr. phil.*, L. s. Aug. 1907; Historie.
28. Fru *C. Blom*, L. s. Aug. 1909; Dansk, Religion og Skrivning i Forskolen.
29. — *J. Bonnesen*, *cand. phil.*, L. s. Aug. 1910; Dansk og Regning i Forskolen.
30. Hr. *V. Falkenstjerne*, *cand. mag.*, L. s. Aug. 1910; Dansk.
31. — *F. Frederiksen*, *Sanglærer*, L. s. Aug. 1910; Sang.
32. — *J. Møllerup*, *Dr. phil.*, L. s. Aug. 1910; Matematik.
33. — *V. Kuhr*, *Dr. phil.*, L. s. Aug. 1912; Oldtidskundskab.
34. — *N. P. Alsbo*, *cand. theol.*, L. s. Aug. 1914; Religion. Dansk og Historie.
35. — *Bajer, Gunnar*, *cand. phil.*, Sproglærer, L. s. Sept. 1915; Tysk.
36. — *F. Brodtkorb*, *stud. mag.*, L. s. Aug. 1915; Matematik og Regning.
37. — *I. P. Jacobsen*, *Dr. phil.*, L. s. Aug. 1915; Fysik.

Rektor har undervist i Matematik.

Gymnasielærer, Kaptajn *Hans Julius Rasmussen*, døde den 20. December 1915 af en Hjærtesygdom, som allerede under Sommereksamen vanskeliggjorde hans Arbejde. I Sommerferien maatte han gaa til Sengs, og han rejste sig ikke mere fra Sygelejet. Kaptajn Rasmussen, som var født den 2. Juni 1859, begyndte sin Virksomhed som Matematiklærer i 1887 ved Haderslev Læreres Skole og Maribo Skole, i 1898 kom han til Borgerdydskolen, og i de sidste Aar underviste han ogsaa ved Hellerup Gymnasium.

Borgerdydskolens Matematikundervisning har saaledes atter lidt et betydeligt Tab, idet Kaptajn Rasmussens Undervisning var af en overordentlig solid og fast Støbning. Han lagde Stoffet sikkert til Rette fra Time til Time og fulgte nøje den enkelte Elevs Arbejde; de Opgaver, han benyttede, havde han gennemgaaet saaledes, at han kunde følge Elevens Løsning i Timens Løb Skridt for Skridt og straks hjælpe ham til Rette, naar det var nødvendigt. Eleverne vidste, at de var under skarp Kontrol, og at al Fusk vilde blive strængt behandlet, men de mærkede ogsaa, at de havde med en Mand at gøre, som vilde dem vel. Hans drastiske Udtrykksmaade og stadige Mistænksomhed overfor Drenges Lyst til at smutte fra Pligten kunde til en Begyndelse skræmme nogle, men de fik snart Følelsen af, at de var i gode Hænder, og mangen let-sindig Dreng kan sikkert være taknemlig for, at Kaptajn Rasmussen kørte ham stramt. Hans Styrke var mere den solide Arbejdstræning end Udviklingen af den særlige matematiske Tankegang hos Eleven, men den Lærer, der fik Kapt. Rasmussens Elever, vidste, at han kunde bygge videre paa en solid Grundvold.

Sanglærer, fhv. kgl. Kapelmusikus *J. P. Mikkelsen* døde den 13. September 1915 efter længere Tids Sygdom. Han var født den 30. Marts 1852 og havde undervist i Sang fra 1887 ved forskellige private Skoler; ved Borgerdydskolen blev han først ansat i August 1913. Der var noget ejendommeligt hjertevindende ved den Kærlighed, hvormed han underviste smaa Drengene i Sang; han var ikke kun en Lærer, der skal holde 20—30 Drengene i Ave, men som en musikalsk Fader, der sagde: »Kom nu Smaadrenge og lad os synge denne dejlige Sang rigtig kønt og fint«, og det fik han dem til.

Gymnasielærer *Christoffer Jørgensen* blev fra 1. September 1915 udnævnt til Rektor ved Fredericia fuldstændige højere Almueskole og forlod saaledes Borgerdydskolen efter kun tre Aars Forløb.

Fru *Julie Klein*, som havde undervist i Religion, Historie og Geografi ved Borgerdydskolen fra August 1903 og ved Østerbros Latin- og Realskole 1896—1903, maatte melde sig syg i Oktober, og da Sygdommen hurtigt udviklede sig saaledes, at hun blev uarbejdsdygtig, har hun definitivt taget sin Afsked fra Skolen fra 1. April 1916. Fru Klein var levende interesseret for sine Elever og det laa hende paa Sinde baade at vække deres Sans for de Fag, hun underviste i, og at indøve dem i gode Arbejdsvaner. Skolen takker hende for hendes trofaste Arbejde, som det sikkert har faldet hende tungt at maatte opgive.

Frk. *L. Heiberg*, som havde undervist i 1.—2. Forskoleklasse fra August 1904, opgav sine Timer fra 1. Januar 1916. — Frk. *C. Fergo* overtog Frk. Heibergs Timer som Vakancelærerinde.

Hr. cand. theol. *G. W. Zachariæ* og Hr. stud. mag. *V. C. D. Petersen* opgav deres Timer fra 1. August 1916.

Kaptajn Rasmussens Timer er i det forløbne Skoleaar blevet læst af d'Hrr. Kaptajn *Buchwaldt*, Ingeniør *Fortmeier*, stud. mag. *Silfwander* og Rektor *Bonnesen*.

D'Hrr. kgl. Kapelmusikus *P. Mollerups* og Kaptajn *Hel-sing* overtog Timerne efter Hr. Mikkelsen.

I det forløbne Aar er gennemgaaet:

1ste Forskoleklasse.

Dansk, A og B (Frkn. *Wigelsen* og *Heiberg*): Klassen er undervist efter Lydmetode. Abc'en er indøvet ved Bogstavtegning. Som Læsebog er benyttet »Min første Bog« af M. Lønborg Jensen og Louis Moe. Smaaavers er lært udenad ved Fremsigen.

Forstandsøvelse, A og B (Frk. *Wigelsen*): Husdyr og deres Nytte er gennemgaaet, derefter lidt om det menneskelige Legeme. I Foraarstiden er der talt om Løvspring og Spiring og Plantens Dele.

Regning, A og B (Frk. *Jespersen*): Tallæsning og Talskrivning. Addition og Subtraktion med encifrede og tocifrede Tal. Lette Øvelser i Multiplikation og Division.

Skrivning, A og B (Frk. *Jespersen*): De store og smaa Bogstaver er gennemgaaet, samt lette Øvelser efter Forskrifter paa Klassetavlen.

Tegning, A og B (Fru *Holmgreen*): Lette Figurer efter Fortegning paa den store Tavle.

2den Forskoleklasse.

Religion, A og B (Fru *Blom*): Bibelske Fortællinger fra »Skabelsen« til »Moses« er med Benyttelse af Billeder mundtlig gennemgaaet og repeteret. — Nogle Salmer efter Morgensangbogen.

Dansk, A (Fru *Bonnesen*); B (Fru *Holmgreen*): Slomanns Læsebog I. Del er læst til Side 80. Det læste er genfortalt og forklaret. Stave- og Lydøvelser. Navneord, Tillægsord og Udsagnsord. En Del Vers er lært udenad. 2 à 3 Stile om Ugen.

Naturhistorie, A og B (Frk. *Wigelsen*): En Række højere og lavere danske Dyr, efter Billeder og Præparater fra Skolens Samling.

Geografi, A og B (Frk. *Lund*): Danmark og Bilande er gennemgaaet mundtligt. Krohns »Geografi for de mindste« er benyttet som Hjælp ved Repetitionen.

Forstandsøvelse, A (Frk. *Wigelsen*); B (Frk. *Heiberg*): Med Benyttelse af Billeder og Modeller er der gennemgaaet om Arbejdet paa Landet. Korn, Mølle og Teglværk er set og forklaret, ligeledes Skovtræer, Tørv, Lyng, Kul, Kokes, Gas (med Forsøg). Stene og Jordarter er gennemgaaet. For at indøve Begreber om Form er der forevist Kugle, Kegle, Cylinder, Pyramide, Terning og tegnet Vinkler. Lidt Farvelære er taget med, og endelig er der indøvet Verdenshjørner, Tidsinddeling og Uret.

Regning, A og B (Frk. *Jespersen*): Addition og Subtraktion med tocifrede Tal. Mange Øvelser i Multiplikation og Division.

Skrivning, A og B (Hr. *Hoffmann*): De store Bogstaver er gennemgaaet i Forbindelse med ganske korte Ord. Derefter talrige Øvelser i lettere Sammenskrift.

Tegning, A og B (Fru *Holmgreen*): Lette Figurer efter Fortegning paa den store Tavle.

3dje Forskoleklasse.

Religion, A og B (Fru *Blom*): J. M. Hertz's Bibelhistorie fra »Moses« til »Hjemkomsten fra Babylon«. Nogle Salmer efter Morgensangbogen.

Dansk, A (Fru *Aagaard*); B Fru *Bonnesen*): Slomanns Læsebog I. Del fra Side 80 er læst og benyttet til Genfortælling. De vigtigste Ordklasser og lidt Sætningslære er gennemgaaet. 2 Stile om Ugen. Boysens Retskrivningsøvelser Stk. 1—100.

Forstandsøvelse, A og B (Frk. *Wigelsen*): Gråbners Robinson. 1ste Halvdel, er gennemlæst, dens Indhold gennemgaaet i Samtaler og belyst ved Iagttagelsesundervisning af forskellig Art.

Geografi, A og B (Frk. *Lund*): Danmark, Norge og Sverige er læst efter C. C. Christensens lille Geografi.

Naturhistorie, A og B (Frk. *Wigelsen*): En Række højere og lavere Dyr med Præparater fra Skolens Samling; dernæst Menneskets Bygning.

- Regning**, A (Fru *Bonnesen*); B (Fru *Aagaard*): Børnenes Regnebog (Jacob V. Pedersen og P. Røtting), III. Hefte. De fire Regningsarter med benævnte og ubenævnte Tal.
- Skrivning**, A og B (Hr. *Hoffmann*): Fortsat Øvelse i lettere Sammenskrift efter Forskrift paa Klassetavlen. Talrige Øvelser i Taltegn.
- Tegning**, A og B (Fru *Holmgreen*): Lette Figurer efter Fortegning paa den store Tavle.

4de Forskoleklasse.

- Religion**, A (Fru *Blom*); B (Frk. *Lund*): Martensen og Pauli: Kortfattet Bibelhistorie fra »Estras Bog« til »Jesu Lidelsehistorie. Nogle Salmer.
- Dansk**, A (Fru *Aagaard*); B (Fru *Holmgreen*): Slomanns Læsebog II. Del. A. Boysens Retskrivningsøvelser: Stk. 100—200. A. Boysens Ledetraad ved den første Grammatikundervisning. To Stile om Ugen.
- Historie**, A og B (Frk. *Lund*): Ottosens Fædrelandshistorie: Forfra til Enevælden.
- Geografi**, A og B (Frk. *Lund*): C. C. Christensens lille Geografi: Landene i Europa (undtagen Skandinavien).
- Naturhistorie**, A og B (Frk. *Wigelsen*): Pattedyr og Fugle efter V. Balslev: Dyrenes Naturhistorie.
- Regning**, A (Fru *Bonnesen*); B (Fru *Aagaard*): Børnenes Regnebog (Jacob V. Pedersen og P. Røtting), IV Hefte. De fire Regningsarter med ubenævnte og benævnte Tal.
- Skrivning**, A (Fru *Blom*); B (Frk. *Jespersen*): Talrige Øvelser i Sammenskrift efter Forskrift paa Klassetavlen.
- Tegning**, A og B (Fru *Holmgreen*): Har tegnet efter Andersens indledende Række Fortegninger, samt lette Figurer efter Fortegning paa den store Tavle.

5te Forskoleklasse.

- Religion**, A og B (Frk. *Lund*): Martensens og Paulis Bibelhistorie: Fra »Estras Bog« og ud. Katekismus: Budene og Fadervor. Nogle Salmer.
- Dansk**, A (Fru *Blom*); B (Fru *Aagaard*): Slomanns Læsebog III. Del er benyttet til Læsning, Genfortælling, Stavning og Analyse. A. Boysens Retskrivningsøvelser I: Fra Stk.

200 Bogen ud. Grammatik: Boysens Ledetraad, første Afdeling. To Gange om Ugen Stil paa Skolen (Diktat eller Genfortælling).

Tysk, A og B (Hr. *Bovien*): A: Ipsen og Bowien: Tysk Begynderbog, Stk. 1—32. Ipsen og Bovien: Tysk Læsebog for de lavere Klasser: S. 1—14. B: Sarauws Begynderbog.

Historie, A og B (Frk. *Lund*): Ottosen: Børnenes Verdenshistorie: Forfra til »Nye Stormagter«.

Geografi, A og B (Hr. *Knudsen*): Asien, Afrika, Amerika og Australien er gennemgaaet paa Grundlag af C. C. Christensens Geografi Nr. 4.

Naturhistorie, A og B (Frk. *Wigelsen*): V. Balslev: Dyrenes Naturhistorie, fra Krybdyrene Bogen ud.

Regning, A (Hr. *Gandil*); B (Fru *Bonnesen*): Børnenes Regnebog (Jacob V. Pedersen og P. Røtting) V Hefte: »Delelige Tal og Primtals«, »Største fælles Maal«, Brøk; Addition og Subtraktion af ensbenævnte Brøker; Multiplikation og Division af Brøk med helt Tal som Multiplikator og Divisor. Decimalbrøk: De fire Regningsarter, dog ikke med bruden Multiplikator og Divisor. Lette Opgaver i Forholdsregning.

Skrivning, A og B (Hr. *Hoffmann*): Fortsat Øvelse i Sammenskrift efter Forskrift paa Klassetavlen. Nogen Af-skrift. Enkelte korte Breve efter Diktat.

Tegning, A og B (Fru *Holmgreen*); Eleverne har tegnet efter Prof. C. Andersens store Fortegninger. Sigtemaal anvendes.

Mellemskolens 1ste Klasse.

Religion, A (Frk. *Lund*): Bibelbogen: Nogle af Pauli Breve, og i Bibelbogen fra 1ste Mosebog til Samuels Bog. Nogle Salmer.

— B (Hr. *Alsbo*): Bibelbogen, Side 30—139. Nogle Salmer.

Dansk, A (Hr. *Mielche*): Agerskov og Rørdam: Dansk Læsebog for Mellemskolen, c. 200 Sider, er benyttet til Oplæsning, Forklaring og Genfortælling; Boysen: Ledetraad II til Undervisning i Grammatik, Stk. 1—46. Stil en Gang om Ugen (Diktat og Genfortælling).

— B (Hr. *Boysen*): Agerskov og Rørdam: Dansk Læsebog for Mellemskolen, c. 150 Sider, er benyttet til Oplæsning,

- Forklaring og Genfortælling. Boysen: Ledetraad til Brug ved den første Grammatikundervisning, 2den Afd., c. 40 Stykker. Omtrent 45 Stile (Genfortælling og Diktat).
- Tysk**, A og B (Hr. *Bajer*): Ipsen og Bovien: Tysk Læsebog for de lavere Klasser, S. 1—2, 14—18, 22—44, 49—61 (desuden A: 78—88. B: 62—71). — Grimm: Märchen (Wiesbadener Volksbücher Nr. 105) Nr. 2, 4, 5, 10, 31, 32 (desuden A: 1, 27, 37: B: 13) er læst kursorisk og til Dels genfortalt.
- Historie**, A og B (Hr. *Alsbo*): L. Schmidt: Lærebog i Historie I, Side 1—108: Oldtidens Historie og Middelalderen indtil Nordens Historie.
- Geografi**, A og B (Hr. *Knudsen*): P. Dahlbergs Geografi Nr. 1: Danmark, og fra De britiske Øer til Alperne, med nogle Forbigaaelser.
- Naturhistorie**, A (Hr. *Galløe*): Boas: Zoologi for Mellem-skolen: Pattedyr og Fugle, til Klatrefugle. Balslev og Simonsen: Botanik for Mellem-skolen, Hefte 1.
- B (Hr. *Edm. Andersen*): Zoologi: Mennesket gennemgaaet mundtlig. Boas: Zoologi for Mellem-skolen: Pattedyr og Indledningen til Fuglene. Balslev og Simonsen: Botanik for Mellem-skolen, Hefte 1.
- Fysik**, A (Hr. *Jacobsen*): B (Hr. *Galløe*): Rasmussen og Simon-sen: Fysik for Mellem-skolen, til Side 51.
- Regning**, A og B (Hr. *Knudsen*): Pedersen og Røtting: Regne-bog for Mellem-skolen I: Almindelig Brøk, Decimalbrøk og Forholdsregning.
- Skrivning**, A og B (Hr. *Henrichsen*): Stremmes 7. Hefte med latinske Forskrifter og 1 Hefte med gotiske Bogstaver.
- Tegning**, A og B (Hr. *Henrichsen*): Prof. C. Andersens store Fortegninger fra Nr. 16—24. Sigtemaal anvendes.

Mellemskolens 2den Klasse.

- Religion**, A og B (Hr. *Alsbo*): A: Bibelbogen S. 77—166. Nogle Salmer. B: Bibelbogen S. 166—176, 200—295. Nogle Salmer.
- Dansk**, A og B (Hr. *Mielche*): Agerskov og Rørdam: Dansk Læsebog for Mellemklasserne, c. 150 Sider, er benyttet til Oplæsning, Ordforklaring og Genfortælling. Boysen: Le-

- detraad II til Undervisning i Grammatik. Stil hver Uge (Genfortælling og enkelte Diktatstile).
- Tysk**, A og B (Hr. *Bovien*): Ipsen og Bovien: Tysk Læsebog for de lavere Klasser: S. 33—36, 78—94, 105—108, 110—115 og 116—118. Ipsen og Bovien: Tysk Begynderbog, Stk. 42—57.
- Engelsk**, A (Hr. *Kaalund Jørgensen*): Werner og Brahde: Lærebog i Engelsk, S. 1—42, 96—124.
- B (Hr. *Heskjær*): Werner og Brahde: Lærebog i Engelsk, S. 1—35, 96—120.
- Historie**, A og B (Hr. *Fratz*): L. Schmidt: Lærebog i Historie I, fra S. 108, Bogen ud.
- Geografi**, A og B (Hr. *Knudsen*): P. Dahlbergs Geografi Nr. 1: Alperne, Schweiz, Sydeuropa samt Afrika.
- Naturhistorie**, A (Hr. *Galløe*): Boas: Dyrerigets Naturhistorie for Mellemskolen: Fra Klatrefugle til Leddyr. Balsev og Simonsen: Botanik for Mellemskolen II.
- B (Hr. *Edm. Andersen*): Boas: Dyrerigets Naturhistorie for Mellemskolen: Fra Spurvefugle til Leddyr. Botanik som A-Klassen.
- Fysik**, A og B (Hr. *Jacobsen*): Rasmussen og Simonsen: Fysik for Mellemskolen I: Magnetisme og Elektricitet. Sammes Uorganisk Kemi for Mellemskolen: til Salte.
- Geometri**, A og B (Hr. *Brodtkorb*): Jul. Petersens Geometri for Mellemskolen (3. Udgave ved C. Hansen) § 1—81.
- Regning**, A og B (Hr. *Brodtkorb*): Pedersen & Røtting: Mellemskolens Regnebog I: Fra § 9 og Bogen ud.
- Skrivning**, A og B (Hr. *Henrichsen*): Stremmes 8. Hefte med latinske Forskrifter og 2. Hefte med gotiske Bogstaver.
- Tegning**, A og B (Hr. *Henrichsen*): Eleverne tegner efter Klodser og Brugsgenstande. De perspektiviske Forkortninger er gennemgaaet og forklaret paa den store Tavle.

Mellemskolens 3die Klasse.

- Religion**, A og B (Hr. *Alsbo*): Jesu Liv gennemgaaet efter Evangelierne. Trosartiklerne, Fadervor og De ti Bud. Nogle Salmer.

- Dansk**, A og B (Hr. *Mielche*): Borchsenius og Winkel Horn: Dansk Læsebog er benyttet til Oplæsning og Analyse. Bæk: 50 Paragraffer. P. Christensen: Svensk Læsebog: S. 3—9, 11—13, 18—26, 28—36. Enkelte Diktatstile, ellers en Genfortælling eller Fristil ugentlig.
- Tysk**, A og B (Hr. *Bovien*): Ipsen og Bovien: Tysk Læsebog for Mellemkolen: S. 1—50. Ipsen og Bovien: Tysk Begynderbog: Stk. 42—57. Genfortælling efter Bovien: Tysk til Genfortælling.
- Engelsk**, A og B (Hr. *Heskjær*): Werner og Brahde: Lærebog i Engelsk: S. 31—83, 117—143. A. Werner: Engelske Stiløvelser er benyttet til skriftlige Øvelser.
- Historie**, A (Hr. *Fratz*); B (Hr. *Alsbo*): L. Schmidt: Lærebog i Historie II: Den nyere Tid til Revolutionen.
- Geografi**, A (Hr. *Edm. Andersen*): P. Dahlbergs Geografi Nr. 1: Asien, Australien samt Nord- og Mellemamerika. —, B (Hr. *Knudsen*): P. Dahlbergs Geografi Nr. 1: Asien og Australien.
- Naturhistorie**, A (Hr. *Edm. Andersen*); B (Hr. *C. Andersen*): Boas: Zoologi for Mellemkolen: Leddyr. Balslev og Simonsen: Botanik for Mellemkolen. Hefte III. Rasmussen og Simonsen: Organisk Kemi for Mellemkolen.
- Naturlære**, A (Hr. *Galløe*); B (Hr. *Jacobsen*): Rasmussen og Simonsen: Fysik for Mellemkolen: S. 1—60. Opgaver.
- Matematik**, A (Rektor): T. Bonnesen: Aritmetik for Mellemkolen: § 1—49, 62—71, 87—89. Jul. Petersen: Geometri for Mellemkolen: § 101—108. —, B (Hr. *Buchwaldt*): Julius Petersen: Aritmetik for Mellemkolen: § 1—65. Sammes Geometri for Mellemkolen: § 82—100.
- Regning**, A (Hr. *Brodtkorb*): Forholds- og Handelsregning samt Ligninger efter Jac. V. Pedersen og Røtting: Mellemkolens Regnebog II. —, B (Hr. *Buchwaldt*): Jac. V. Pedersen og Røtting II: § 1—5.
- Skrivning**, A og B (Hr. *Henrichsen*): Haandskrifts-Skrivebogen, 11. Hefte: Regninger o. desl., samt 3. Hefte med gotiske Forskrifter.
- Tegning**, A og B (Hr. *Henrichsen*): Eleverne har tegnet efter udstoppede Fugle o. desl. og gjort Rede for Skyggerne med Sortkridt.

Mellemskolens 4de Klasse.

Religion, A, B og C (Hr. *Alsbo*): Gennemgaaet »Apostlenes Gerninger«.

Dansk, A (Hr. *Mielche*): Borchsenius og Winkel Horn: Dansk Læsebog er benyttet til Ordforklaring, Oplæsning og Analyse. Bæk: 50 Paragraffer. Desuden er læst og gennemgaaet Oehlenschläger: Hakon Jarl, Blicher: Røverstuen og Pal. Müller: Abels Død. P. Christensen: Svensk Læsebog: S. 67—87, 91—97. Stil hver 14. Dag (Genfortælling og Fristil).

—, B (Hr. *Alsbo*): Borchsenius og Winkel Horn: Dansk Læsebog. og Bæk: 50 Paragraffer, anvendt som i A-Klassen. Desuden læst og gennemgaaet Hostrup: Genboerne. og Blicher: Røverstuen. P. Christensen: Svensk Læsebog: S. 28—36, 37—38, 56—64, 71—85. Stil hver 14. Dag (Genfortælling og Fristil).

—, C (Hr. *Kaalund Jørgensen*): Borchsenius og Winkel Horn: Dansk Læsebog er benyttet til Ordforklaring, Oplæsning og Analyse. Bæk: 50 Paragraffer og de ministerielle Retsskrivningsregler. Desuden er gennemgaaet: Oehlenschläger: Hakon Jarl, Blicher: Røverstuen og Hertz: Sparekassen. P. Christensen: Svensk Læsebog: S. 48—56, 65—71, 75—85. Stil hver Uge: Fristile, Genfortællinger, Diktater.

Tysk, A og B (Hr. *Bovien*): Ipsen og Bovien: Tysk Læsebog for Mellemskolen: S. 35—73. Ipsen og Bovien: Tysk Begynderbog: Stk. 24—64. Genfortælling efter Bovien: Tysk til Genfortælling.

—, C (Hr. *Bajer*): Kaper og Rodhe: Auf rauhen Pfaden: S. 21—47, 66—Bogen ud. Resten af Bogen er læst kursorisk. Desuden: Rosegger: »Zum wunderbar geretteten Jäger«. Taleøvelser efter Kaper.

Engelsk, A og B (Hr. *Kaalund Jørgensen*): A: Otto Jespersen: Engelske Læsestykker m. Øvelser: S. 6—17, 18—33, 36—44, 61—68, 82—87, 92—103.

—, B: Samme Bog: S. 6—17, 18—31, 36—44, 61—78, 82—87.

—, C (Hr. *Heskjær*): O. Jespersen: Engelske Læsestykker med Øvelser: S. 1—17, 18—20, 28—31; S. 34 Stk. 72, S. 35 Stk. 74: 36—42, 61—82. Til Stilskrivning er benyttet A. Werner: Engelske Stiløvelser.

Fransk, A, B og C (Hr. *Boysen*): Carl Michelsen: Fransk for Begyndere, c. 50 Stykker.

- Historie**, A og B (Hr. *Mielche*); C (Hr. *Kaalund Jørgensen*):
L. Schmidt: Lærebog i Historie for Mellemskolen, II: Den franske Revolution og den nyere Tid.
—, A- og B-Klassen desuden: England 1603—1789.
—, C-Klassen: England 1485—1688.
- Geografi**, A og B (Hr. *Knudsen*); C (Hr. *Edm. Andersen*):
P. Dahlbergs Geografi Nr. 1: Danmark med Sønderjylland, Norge, Sverige samt Amerika.
—, C-Klassen desuden den alm. Geografi.
- Naturhistorie**, A og B (Hr. *Galløe*); C (Hr. *Edm. Andersen*):
Boas: Zoologi for Mellemskolen: Fra Orme — Bogen ud samt Mennesket. Balslev og Simonsen: Botanik for Mellemskolen, Hefte 4. Rasmussen og Simonsen: Organisk Kemi for Mellemskolen.
- Fysik**, A (Hr. *Galløe*); B og C (Hr. *Jacobsen*): Rasmussen og Simonsen: Fysik for Mellemskolen, II: A: S. 60—96: B: S. 17—40, 67—96. Sammes: Uorg. Kemi, andet Afsnit.
- Matematik**, A (Hr. *Fortmeier*); B (Hr. *Silfwander*); C (Hr. *Christiansen*): Jul. Petersen: Aritmetik og Algebra for Mellemskolen, og sammes Plangeometri for Mellemskolen. Til Eksamen opgives:
—, A- og B-Klassen: Aritmetik: § 58, Bogen ud. Geometri: § 65, Bogen ud.
—, C-Klassen: Aritmetik: § 65, Bogen ud. Geometri: § 82, Bogen ud.
- Regning**, A (Hr. *Fortmeier*); B (Hr. *Silfwander*); C (Hr. *Christiansen*): Jacob V. Pedersen og P. Røtting: Mellemskolens Regnebog II: Opgaver efter Lomholt.
- Skrivning**, A, B og C (Hr. *Henrichsen*): 12. Hefte af Haandskrifts-Skrivebogen, Regninger o. desl., samt 4. Hefte med gotiske Forskrifter. De flinkere Elever har tillige lært Rundskrift.
- Tegning**, A, B og C (Hr. *Henrichsen*): Eleverne har tegnet efter udstoppede Fugle o. desl. og gjort Rede for Skyggerne med Sortkridt. Enkelte Elever er desuden undervist i Brugen af Akvarelfarver.

Realklassen.

- Dansk**, (Hr. *Mielche*): Borchsenius og Winkel Horn: Dansk Læsebog og Bæk: »Danske Digtere« er benyttet til Op-

læsning og Analyse. Bæk: 50 §§ som Grundlag for Undervisning i Grammatik. Ministeriets Retskrivningsregler er gennemgaaet. Stil hver 14. Dag. Til Eksamen opgives som Litteraturprøver: Holberg: Jeppe paa Bjerget; Wessel: Hundemordet; Oehlenschläger: Hakon Jarl; Grundtvig: Mester Ole Vind; Ingemann: Indbrudet paa Postgaarden; Blicher: Hosekræmmeren; Hostrup: Genboerne; Etlar: Et Plejebarn.

Tysk, (Hr. *Bierring*): Ipsen og Bovien: Tysk Læsebog for Mellemklasserne: S. 80—140 inkl. Bovien og Gudme: Tyske Stiløvelser for Mellemklasserne: S. 26—48 inkl. Genfortælling efter Bovien: Tysk til Genfortælling. Ipsen og Bovien: Tysk Begynderbog: Stk. 25—64. Ekstemporal: Læsebogen ud fra S. 140 (S. 140—230). Mundtlig Grammatik.

Engelsk, (Hr. *Heskjær*): O. Jespersen: Engelske Læsestykker med Øvelser: S. 92—123, 125—139, 160—179. Penny Poets: ca. 10 Sider. Ad. Hansen: Engelske Stiløvelser: ca. 30 Stk. Stil hveranden Uge.

Fransk, *valgfrit* Fag (Hr. *Boysen*): Jespersen og Stigaard: Fransk Læsebog for Begyndere: S. 1—92. Grammatik mundtlig.

Regning og Matematik, (Rektor): I Regning er benyttet Op-gaver, tagne blandt Eksamensopgaver til »Almindelig Forberedelseseksamen« og til »Realeksamen« samt Jac. V. Pedersens Regnebog for Mellemskolen II. Algebra efter Jul. Petersens »Aritmetik og Algebra for Gymnasier og Realskoler« (ved Dr. C. Hansen): Potens, Rod, 2den Grads Ligninger, Rødders Sum og Produkt, Symmetriske Ligninger, Logaritmer, Differensrækker, Kvotientrækker, eksponentielle Ligninger, Rentesregning og Annuiteter.

Geometri, *valgfrit* Fag (Rektor): Jul. Petersen: Lærebog i Plangeometri for Gymnasiets sproglige og matematisk-naturvidenskabelige Linie samt Realklassen — med enkelte Forbigaaelser.

Naturlære, (Hr. *Christiansen*): Th. Sundorph: Fysik for Realklassen II og III.

Historie, (Hr. *Mielche*): K. Thejll: Historien efter 1848, med enkelte Forbigaaelser. P. Munch: Mindre Lærebog i Samfundskundskab.

Geografi, (Hr. *Knudsen*): Paa Grundlag af P. Dahlbergs Geografi Nr. 1: Europas politiske Geografi samt de europæiske Staters Kolonier i fremmede Verdensdele.

Naturhistorie, (Hr. *Galløe*): Heegaard, Vahl og Krogh: Naturkundskab for Gymnasiets sproglige Linier II, forfra til Nervefysiologi. Balslev og Simonsen: Botanik for Realklassen (en Del Familier er forbigaaede).

Gymnasiets 1ste Klasse.

1. Ny-sproglig Linie.

Religion, (Hr. *Alsbo*): Gennemgaaet Stykker af Oldtidens og Middelalderens Kirkehistorie.

Dansk, (Hr. *Falkenstjerne*): Christensens svenske Læsebog, S. 14—18, 36—67, 71—75, 87—91, 103—12. Bertelsens oldnordiske Læsebog, S. 1—2, 6—11, 29—34. Som Hovedværker er læst og gennemgaaet: Aladdin. En dansk Students Eventyr. Recensenten og Dyret. Kong Renés Datter. Maser. Avromche Nattergal. Den flyvende Post. Derovre fra Grænsen. Isbjørnen. Den lille Rødhætte. En glad Gut. Kongsamnerne. Stil hver 3. Uge. Foredrag af hver enkelt af Klassens Disciple.

Tysk, (Hr. *Bovien*): Ipsen og Bovien: Tysk Læsebog for Mellemklasserne: S. 74—147, 155—164, 176—184, 201—207, 230; (kurs.): S. 147—155, 184—201, 211—229. Bovien og Gudme: Tyske Stiløvelser for Mellemklasserne: S. 26—62. Øvelser i Genfortælling efter Bovien: Tysk til Genfortælling. Ipsen: Tysk Grammatik til Skolebrug. Stil paa Skolen hver anden Uge.

Engelsk, (Hr. *Heskjær*): O. Jespersen: Engelske Læsestykker med Øvelser: S. 92—123, 125—139, 160—179. W. W. Jacobs: The Lady of the Barge: S. 31—54, 79—103, 131—150, 177—200, 275—287. Engelske Forfattere for Gymnasiet: Modern English Plays and Dialogues: S. 5—53. Keble Howard: The Smiths of Surbiton: S. 9—35. R. Kipling: The Jungle Book (Velh. & Klas.): S. 1—29. Alf. Brahde: The Conversation Reader: S. 1—24, 26—53, A. Werner: Eng. Sange og Recitationer: S. 1—14, 17—33, 38—44, 46—57, 59—63. Ad. Hansen: Engelske Stiløvelser: Stk. 1—40. Der er gennemsnitligt leveret et skriftligt Arbejde om Ugen, dels Oversættelse, dels Diktat og Genfortælling.

- Fransk**, (Hr. *Boysen*): Jespersen og Stigaard: Læsebog for Begyndere. Grammatik efter Jung.
- Latin**, (Hr. *Fratz*): Mikkelsens Læsebog I. Caesar: de bello Gallico: I. 1—29; II. 1—15; IV.
- Historie**, (Hr. *Kaalund-Jørgensen*): P. Munch og Th. A. Müller: Lærebog i Verdenshistorie: Oldtiden og Middelalderen.
- Naturfag**, (Hr. *Galløe*): Heegaard, Vahl og Krogh: Naturkundskab for Gymnasiets sproglige Linier I: De vigtigste Mineraler, dynamisk Geologi, Jordens Udviklingshistorie.
- Matematik**, (Hr. *Brodtkorb*): T. Bonnesen: Matematik I (3. Oplag): § I—X. 29—55 og 57—61.
- Oldtidskundskab**, (Hr. *Kuhr*): Herodot ved Hude. 2. Hefte. Homer: Iliaden I og VI. — Kunsthistorie efter Secher, S. 1—12. — Oplæst: Sophokles: Kong Oedipus.

2. *Matematisk-naturvidenskabelig Linie.*

- Religion, Dansk, Fransk, Historie og Oldtidskundskab** som ny-spr. Linie.
- Engelsk**, (Hr. *Heskjær*): Otto Jespersen: Eng. Læsestykker med Øvelser: S. 92—139. A. Boysen: Eng. Læsestykker, IV: S. 3—12. A. Werner: The Conversation Reader: S. 1—22. Ad. Hansen: Eng. Stiløvelser for Realkl.: Stk. 1—20.
- Naturfag**, (Hr. *Galløe*): M. Vahl: Geografi for Gymnasiets matem. Linie: S. 1—136. Ussing: Vulkaner og Jordskælv (læst i Uddrag).
- Fysik**, (Hr. *Barnwater*): Efter Barnwaters Lærebøger er læst: Varmelære og Optik. Endvidere er foretaget 14 Øvelser indenfor disse to Afsnit.
- Kemi**, (Hr. *Christiansen*): Jul. Petersen: Kemi for Gymnasiet: Pag. 20—90.
- Matematik**, (Hr. *Brodtkorb*): T. Bonnesen: Matematik, I (3. Oplag). Hjemmeopgaver 2 Gange ugentlig, delvis efter Lomholt: Matematiske Opgaver, A.

Gymnasiets 2den Klasse.

1. *Ny-sproglig Linie.*

- Religion**, (Hr. *Alsbo*): Gennemgaaet Stykker af Oldtidens og Middelalderens Kirkehistorie.

- Dansk**, (Hr. *Falkenstjerne*): Bertelsens oldnordiske Læsebog: S. 1—2, 6—11, 29—34, 38—47. Bertelsens danske Sprog-historie, S. 9—11, 26—29. Rønnings Litteraturhistorie: Hedenold—1800. Litteraturlæsning efter Mortensens Litteraturudvalg I og II. Folkeviser efter Ida Falbe-Hansens og Orlriks Udvalg. Som Hovedværker: Erasmus Montanus. Kærlighed uden Strømper. Stil hver 3die Uge.
- Tysk**, (Hr. *Bovien*): Ipsen og Bovien: Tyske Læsestykker for de højere Klasser, II: S. 1—79 og 96—123; (kurs.) S. 84 93 og 150—208. Paul Lindau: Der Andere (kurs.). Bovien og Gudme: Tyske Stiløvelser for Mellemkl.: S. 56—62, 89—92, 113 og 115. Gudme og Ipsen: Tyske Stiløvelser for viderekomne, I: S. 1—30. Øvelser i Genfortælling. Ipsen: Tysk Grammatik til Skolebrug. Stil paa Skolen hver anden Uge.
- Engelsk**, (Hr. *Kaarlund-Jørgensen*): Adolf Hansen: Engelske Digtere II: S. 1—47, 50—54, 59—89 (82 Normalsider). Browning: Pied Piper of Hamelin (10 N.). R. L. Stevenson: New Arabian Nights: S. 212—287 (76 N.). Thackeray: From »Vanity Fair«: Rebecca Sharp and the Crawleys (Engelske Forfattere for Gymnasiet) (70 N.). Seeley: Our Colonial Expansion: S. 7—48, 87—96 (58 N.). Barry Pain: The One Before: S. 110—210 (70 N.). Arnold Bennett: The Card: S. 1—153 (180 N.). Arnold Bennett: The Card. S. 1—153 (180 N.). Alfr. Brahmde: The Conservation Reader: The Theatre — Education — Travelling and Transport — The British Isles — Society (28 N.), ialt 574 N. Adolf Hansen: Engelske Stiløvelser: Stk. 41—108. Skriftlige Øvelser: Oversættelser — Genfortællinger — Versioner — Friere Opgaver.
- Fransk**, (Hr. *Boysen*): Jung: Fransk Læsebog for Gymnasier, Realskoler og Pigeskoler. Holbech: Historiske Læsestykker: S. 42—94. Jungs Grammatik. Oversættelse fra Dansk efter Jungs Stiløvelser I.
- Latin**, (Hr. *Fratz*): Caesar: de bello Gallico: V. Cicero's Breve ed. Frey: I, 1—13, 17, 21—30; II, 1—4, 11—18, 24—30. Cicero: in Cat. I. III.
- Historie**, (Hr. *Lindbæk*): P. Munk: Verdenshistorie II til 1789. Joh. Ottosen: Nordens Historie til Bondereformerne (Side 187).

Naturfag, (Hr. *Galløe*): Heegaard, Vahl og Krogh: Klima og Plantebælter, Erhvervskulturen samt Menneskets Fysiologi til Sanserne.

Matematik, (Hr. *Christiansen*): Bonnesen: Matematik for Gymnasiet I: S. 95—105, 105—142.

Oldtidskundskab, (Hr. *Kuhr*): Iliaden VI. Odysseen: XIX, XXI. Euripides: Iphigenia i Aulis. A. B. Drachmann: Fra den romerske Kejsertid. Den archaiske Kunst gennemgaaet (mundtligt).

2. *Klassisk-sproglig Linie.*

Religion, Dansk, Fransk, Historie, Naturfag og Matematik som ny-spr. Linie. **Engelsk** som m.-n. Linie.

Latin, (Hr. *Fratz*): Cicero: in Catilinam I; III; in Verrem IV, 1—15, 18—19, 22—42. Cicero's Breve ed. Frey: I, 1—13, 17, 21—30. Livius XXIII, 1—18. Grammatik efter Madvig. 1 Version ugentlig.

Græsk, (Hr. *Heiberg*): Odysseen IV, XIX—XXII. Herodot VIII. Extempore: Hudes Læsebog II: S. 57—66. Pausanias IV: 3—12. Syntax efter et trykt Schema. Den græske Kunsts Historie paa Grundlag af Billeder. Teatret. Aischylos: »Agamemnon« gennemgaaet.

3. *Matematisk-naturvidenskabelig Linie.*

Religion, Dansk, Fransk, Historie og Oldtidskundskab, som ny-spr. Linie.

Engelsk, (Hr. *Heskjær*): Keble Howard: The Smiths of Surbiton: S. 9—35. Charles Dickens: David Copperfield's Boyhood (Nelson's Supplementary Readers): S. 11—43. Alf. Brahdé: The Conversation Reader: S. 1—22. Ad. Hansen: Eng. Stiløvelser for Realklassen: Stk. 1—28. O. Jespersen: Kortfattet eng. Grammatisk.

Naturfag, (Hr. *Edm. Andersen*): Krogh: Fysiologi for Gymnasiet's sproglige Linier. Chr. Simonsen: Biologi. Vahl: Alm. Geografi: Klima, Planteverden samt Havet.

Fysik, (Hr. *Christiansen*): Barmwater: Mekanisk Fysik: S. 31—191. Barmwater: Elektricitet: S. 1—51. 12 Øvelser.

Kemi, (Hr. *Christiansen*): Jul. Petersen: Kemi for Gymnasiet: Organisk Kemi og Metaller. Tilsvarende Øvelser.

Matematik, (*Rektor*): T. Bonnesen: Matematik II: 1—3 og 7. Afsnit: III.

Gymnasiets 3dje Klasse.

1. *Ny-sproglig Linie.*

Religion, (Hr. *Alsbo*): Gennemgaaet Stykker af den nyere Tids Kirkehistorie.

Dansk, (Hr. *Falkenstjerne*): Bertelsen: Dansk Sproghistorie, S. 28—31, 34—39, 41—44, 73—76, 78—89, 100—102, 105—107. Rønnings Litteraturhistorie: 1785—1900. Som Hovedværker: Sankthansaftenspil. En Sjæl efter Døden. Isbjørnen. En Fallit. Et Dukkehjem. Mortensens Litteraturudvalg for Gymnasiet II, S. 146—50. 164—65. 166—68. 170—72. 174—75. 192—93. 199—201. 224—28, 232—36, 238—41, 270—71, 272—76, 322—26, 335, 337—38, 350—53, 357—59, 366—68, 369—70, 372—73, 374—75, 376—79, 388—89, 392—94, 402—13, 414—17, 422—23, 433—35, 436, 450—53, 461—67, 469—74. 501—02, 503—04, 505, 511—14, 517—18, 519—20, 526, 539—40. 545, 558—69. Det hele Eksamenspensum repeteret.

Flg. Stile: 1) »Penges Magt og Afmagt«. 2) »Guldhornene«. 3) »Hvad forstaaes ved Moden, og paa hvilke Omraader spores dens Indflydelse?« 4) »Hvorvidt kan man sige, at Menneskene har gjort sig Jorden underdanig?« 5) Om vore Dages Udvandringer«. 6) »Danmark og Verdenskrigen«. 7 a.) »Krigen 1864. dens Aarsager og dens Virkninger«. b) »Den danske Bondestands Trældom og Frigørelse«. c) »Biografteatre, deres Fortrin og Farer«. 8) »Realismens Gennembrud i dansk Litteratur«. 9) »Hvilke Forandringer i Livsvilkaarene har Dampmaskinens Anvendelse medført?« 10) »Danmarks Forhold til England gennem Tiderne«. 11) »Den oplyste Enevælde og dens Repræsentanter«.

Tysk, (Hr. *Bajer*): Goethe: Iphigenie auf Tauris. I. III. IV, V₃. Voss: Der siebzigste Geburtstag, v. 1—117. Digte efter Knauth: Auswahl deutscher Gedichte. Hesse: Unterm Rad: S. 90—124 (kurs.). Litteraturhistorie efter Wychgram: Hilfsbuch (Velh. u. Klasing). Som Grundlag for Taleøvelser: E. v. Wolzogen: Die Gloria-Hose. Mundt-

lig Stiløvelse efter Løfgren: S. 34—76. Hjemmestil hver Uge: det sidste Halvaar tillige en Stil paa Skolen hver fjortende Dag, samt Genfortælingsstile. Kaper: Grammatik for de øverste Klasser.

Engelsk, (Hr. *Heskjær*): Dickens: David Copperfield's Boyhood (Nelson's Supplementary Readers): S. 30—48, 62—71. Engelske Forfattere for Gymnasiet: The Dickens Reader: S. 50—88. Seeley: The Expansion of England: S. 22—32, 40—49, 67—74, 106—118. Alf. Brahde: The Conversation Reader: S. 62—76, 78—80, 90—94, 101—104, 121—126, 131—138. Bube: The Story of English Literature (Velh. & Klas.): S. 25—30, 41—48, 113—117, 119—121, 136—139, 141—142, 144—153, 160—163. Ad. Hansen: Engelske Digtere I: S. 39—45. II: S. 2—13, 20—43, 45—54, 71—89. Bøgholm og Madsen: Shakespeare: Macbeth. Ad. Hansen: Engelske Stiløvelser: Stk. 108—Bogen ud.

Der er leveret en skriftlig Opgave om Ugen, skiftevis Oversættelse og Genfortælling.

Fransk, (Hr. *Boysen*): Jung: Noveller og Fortællinger af nyere franske Forf. Holbech: Historiske Læsestykker, S. 7—41, 128—170. Jung: Fransk Grammatik. Oversættelse fra Dansk efter Jungs Stiløvelser I.

Latin, (Hr. *Fratz*): Caesar: de bello Gallico IV. Cicero: in Cat. IV: pro Roscio cap. 6—23 (incl.). Gertz: Middelalderlige Forf.: p. 11—18, 23—28, 44—53, 83—88. carm. 1—2, 5—6.

Historie, (Hr. *Kaalund Jørgensen*): P. Munch: Verdenshistorie II: Fra 1789—1914. P. Munch: Samfundskundskab: Statsstyrelsen, Embeds- og Kommunestyre, Det økonomiske Liv i Samfundet. Joh. Ottosen: Nordens Histore: Fra 1720—1914.

Naturfag, (Hr. *Edm. Andersen*): Krogh: Fysiologi: Øjet. Vahl: Alm. Geografi: Klima, Plante- og Dyreverden samt Havet. Heegaard: Astronomi for Gymnasiets sproglige Linier. P. Andersen og Vahl: De forenede Stater.

Oldtidskundskab, (Hr. *Kuhr*): Læst: Platon: Apologi. Plautus: Den storpralende Soldat. Sophokles: Antigone. Op-læst: Platon: Kriton og Udv. af Phaidon. Udv. af Tacitus. Kunsthistorie mundtligt. Eksamenspensum repe-teret.

Matematik, (Rektor): T. Bonnesen: Matematik I: Kap. 1—3, 11, 13.

2. *Matematisk-naturvidenskabelig Linie.*

Religion, Dansk, Fransk, Historie og Oldtidskundskab som ny-spr. Linie.

Engelsk, (Hr. Heskjær): Barry Pain: The One Before: S. 40—52. Keble Howard: The Smiths of Surbiton: S. 9—35. Alf. Brahe: The Conversation Reader: S. 1—24, 26—44. Ad. Hansen: Engelske Stiløvelser for Realklassen: Stk. 30—40. O. Jespersen: Kortfattet engelsk Gram. er benyttet.

Naturfag, (Hr. Edm. Andersen): Krogh: Fysiologi for Gymnasiets sproglige Linier: Nervefysiologien. N. V. Ussing: Danmarks Geologi: Istiden (i Uddrag). Mentz og Ostfeld: En Del Kulturplanter.

Fysik, (Hr. Barmwater): Efter Barmwaters Lærebog i Elektricitet er læst fra »Strømme i magnetisk Felt« og Bogen ud. Endvidere samme Forfatters Lærebog i Astronomi.

Kemi, (Hr. Christiansen): Jul. Petersen: Kemi for Gymnasiet, S. 1—20 og S. 128—166.

Matematik, (Hr. Møllerup): T. Bonnesen: Matematik III. 6—7. Afsnit. C. Juel: Elementær Stereometri. Eksamenspensum repeteret.

Sang, (Hr. F. Frederiksen og Hr. Helsing): Sangen har været ledet i Overensstemmelse med Ministeriets Regulativ. Der er lagt særlig Vægt paa, at Eleverne faar Forstaaelsen af Stemmens rette Brug, og paa Opnaaelsen af en god Tekstudtale, hvorfor Timerne altid begynder med Tonedannelses- og Tekstøvelser. Forskoleklasserne har lært Salmer og enstemmige Sange (Fædrelands- og Folkesange). Fra 3.—4. Forskoleklasse har Børnene lært Noder, ligesom den rhytmiske Sans stadig udvikles ved forskellige Taktøvelser. Mellemskoleklasserne har lært Salmer og enstemmige Sange samt en Del tostemmige Sange (undtagelsesvis ogsaa trestemmige). Gymnasieklasserne (Mandsstemmer) har yderligere udvidet Kendskabet til Tonedannelse. Nodesang og Rhythmeøvelser

fortsat. Enstemmige Salmer og Sange er lært samt en Del Sange for 3 Mandsstemmer (1., 2. og 3. Gymnasic-klasse).

Sløjd, 1. Forskoleklasse—1. Mellemskoleklasse (Frk. *Krarup* og Frk. *Heiberg*): Skolen indførte i August 1910 »dansk Skolesløjd« og anskaffede dertil Kolonnebænke med tilhørende Værktøj m. m. — Denne Sløjd, der er den mest rationelle Arbejdsundervisning, der findes, bruger som Materiale Ler og Træ, og der anvendes Klasseundervisning med Arbejdstegning før Genstandenes Tilvirkning. Naar Skolen har foretaget denne Ændring, er det, fordi man mener, at den rationelle Sløjd bringer Værdier, som Skolen ikke kan meddele ad anden Vej. Den tilfredsstillende Trang til Selvvirksomhed, der findes hos ethvert sundt Barn, og udvikler derigennem dets Personlighed. Sansningen forfines under den stadige Iagttagelse og Sammenligning under Arbejdet, og Energi og Initiativ fremmes under den bestandige Overvinden af Vanskeligheder. Sløjdens karakterdannende og forstandsudviklende Evne er nu almindelig anerkendt. Hertil kommer endelig, at Sløjden giver en betydningsfuld legemlig Uddannelse af en anden Art end Gymnastikken. — I det forløbne Aar har 1. Klasse arbejdet med Ler, og Genstandene er med Grundformerne som Udgangspunkter gennemgaaet i bestemt Rækkefølge. Dog er den bundne Modelering af og til afløst af fri Modelering. De øvrige Klasser har gennemgaaet Træslojdens første Grupper i fremadskridende Rækkefølge: Afmaaling, Tilridsning, Vinkling, Længde-, Tvær- og Skraasavning, Vridboring, Spigring, Smal- og Bredfladehøvling, Studsning, Skraahøvling, Falsning, Krumsavning, Bugthøvling, Rundboring, Skruning samt til Dels Snitning og Afpudsning. Endelig er enkelte af Overgangsformerne gennemgaaet, og alle Øvelserne er anvendt ved Genstandstilvirkning.

Til Studentereksamen opgives:

Ny-sproglig Linie.

- Dansk.** Bertelsen: Oldnordisk Læsebog, S. 1—2, 29—34, 38—47. Bertelsen: Sproghistorisk Læsebog, S. 9—11, 29—31, 34—39, 41—44, 81—82, 100—102, 106—111. Ager-skov og Nørregaard: Svensk Læsebog: S. 11—20, 38—49, 95—103, 107—111, 141—145. Folkevisseudvalget Nr. 1, 3—5, 7, 11, 17—18, 22—23, 25—28, 44. Karl Mortensen: Litteraturudvalg for Gymnasiet II: S. 146—50, 166, 68, 170—172, 174—175, 192—193, 199—201, 224—231, 233—236, 270—271, 272—276, 322—326, 335, 337—338, 350—353, 357—359, 366—368, 369—370, 372, 374—375, 376—379, 388—389, 392—394, 402—413, 414—417, 433—435, 450—453, 461—464, 469—474, 501—504, 505—507, 511—514, 517—518, 519—520, 526, 545, 552—53, 558—569. Som Hovedværker: Erasmus Montanus. Sankthans-aftenspil. En Sjæl efter Døden og Pontoppidan: Isbjørnen.
- Historie.** P. Munch: Verdenshistorie II: Fra 1789—1914. P. Munch: Samfundskundskab: Statsstyrelsen, Embeds- og Kommunestyre, Det økonomiske Liv i Samfundet. Joh. Ottosen: Nordens Historie: Fra ca. 1770—1914. Som særlig læst opgives: P. Munch: Verdenshistorie II: Fra 1517—1648.
- Latin.** Cæsar: de bello Gallico IV. Frey: Ciceros Breve: I 1—13, 17, 21—30. Gertz: Middelald. Forf.: p. 23—28, 44—53, 83—88: carm. 1—2.
- Oldtidskundskab.** Herodot: 2. Hefte (undt. S. 41—44, 48—51). Iliaden I. Odysseen XIX, XXI. Sophokles: Antigone. Platon: Apologien. Plautus: Den storpralende Soldat.
- Engelsk.** Macaulay: Lord Clive: S. 32²⁵—63, 69—71, 77—80, 84—86. Seeley: The Expansion of England: S. 22—32, 40—43. The Dickens Reader: S. 50—88. Shakespeare: Macbeth, Akt I—II. Ad. Hansen: Engelske Digtere II: 20—54.
- Tysk.** Lessing: Emilia Golotti: Akt IV og V. Voss: Der siebzigste Geburtstag til V. 117. Goethe: Iphigenie, Akt III og IV. Schiller: Tell: Akt IV: Das Lied von der Glocke.
- Naturfag.** Krogh: Fysiologi for Gymnasiets sproglige Linier. Galløe: Planternes Cellebygning. Vahl: Alm. Geografi:

Klima, Plante- og Dyreverden samt Havet. P. Andersen og Vahl: De forenede Stater.

Matematik. T. Bonnesen: Matematik I: Kap. 1—3. 8. 11—12.

Matematisk-naturvidenskabelig Linie.

Dansk, Historie og Oldtidskundskab. Som den ny-spr. Linie.

Engelsk. A. Boysen: Engelske Læsestykker IV: Moti Guj.
W. W. Jacobs: The Lady of the Barge: In the Library.
Keble Howard: The Smiths of Surbiton: S. 16—22. 29—35.

Naturfag. Krogh: Fysiologi for Gymn.s sproglige Linier. Gal-løe: Planternes Cellebygning. Mentz og Ostenfeld: Nogle vigtige Kulturplanter.

Fysik. Bevægelse, Kraft, Energi, Berøringskræfter, Luftfor-mige Legemers Egenskaber og deres Fortætning til Væd-ske, Legemers Udvidelse ved Opvarmning, Smeltning, Den elektriske Strøms Frembringelse ved Elementer, dens Un-der søgelse og dens Hovedvirkninger. Endvidere Optik samt følgende 15 Øvelser: 1. Varmefylde. 2. Kogepunkt. 3. Luftens Vægtfylde. 4. Volumetri. 5. Mættede Dampes Tryk, statisk Metode. 6. Mættede Dampes Tryk, dynamisk Metode. 7. Daltons Lov. 8. Faste Legemers Vægtfylde. 9. Anemometerforsøg. 10. Manometerforsøg. 11. Vædskers Udstømning. 12. Vædskegnidning. 13. Kundts Forsøg. 14. Wheatstones Bro. 15. Jordmagnetismens Horizontal-kraft.

Kemi. Jul. Petersen: Kemi for Gymnasiet: S. 1—20. 22—25. 33—59 og 128—166.

Matematik. T. Bonnesen: Matematik for Gymnasiet: I S. 26—62; II S. 1—52. 79—109. 127—137; III S. 27—36. C. Juel: Elementær Stereometri.

FORTEGNELSE

over

Skolebøger, som anvendes i Skoleaaret 1916—17*).

(For hver Klasse er opført alle de Bøger, der benyttes, ogsaa de Bøger, som Eleverne har fra forrige Klasse; ved Nyanskaffelserne er Prisen opført. For *Gymnasiets* Vedkommende kan Boglisten ikke opføres endnu. Nyanskaffelserne beløber sig i 1ste og 2den Gymnasieklasse til 40—50 Kr., i 3die Klasse til henved 30 Kr.).

1ste Forskoleklasse.

M. Lønborg Jensen: Min første Bog ..... Kr. 1,00

2den Forskoleklasse.

Slomann: Læsebog for danske Børn I..... Kr. 1,25
Christensen og Clemmensen: Hjemstavns lære ..... - 1,00
H. Christensen: Barnets første Kort ..... - 0,15
J. Mikkelsen: Smaa børnenes Sangbog (ny Udg.,
komplet) ..... - 0,60
Skolens Morgensange ..... - 0,50
Kr. 3,50

3die Forskoleklasse.

Slomann: Læsebog for danske Børn I. Skolens Mor-
gensange. J. Mikkelsen: Smaa børnenes Sangbog
(ny Udg., komplet).
Den danske Skoles Sangbog ..... Kr. 0,80
A. Boysen: Retskrivningsøvelser, 1ste Afdeling .... - 1,00
C. C. Christensen: Lille Geografi (nyeste Udg.) .... - 1,00
Dahlberg: Skole-Atlas ..... - 5,00
I. M. Hertz: Bibelhistorie ..... - 0,65
Nic. M. Helms: Danmarks Historie, fortalt for Børn - 1,20
Pedersen og Røtting: Børnenes Regnebog III ..... - 0,40
Gräbners Robinson (ny Udgave) ..... - 2,50
Kr. 12,55

*) Boghandlerne anmoder om, at Bestilling paa nye Skolebøger maa ske inden Sommerferien, for at Ordren kan ligge færdigekspederet, naar det nye Skoleaar begynder.

4de Forskoleklasse.

A. Boysen: Retskrivningsøvelser, 1ste Afdeling. C. C. Christensen: Lille Geografi (nyeste Udg.). Dahlberg: Skole-Atlas. I. M. Hertz: Bibelhistorie. Gråbners Robinson (ny Udg.). Den danske Skoles Sangbog. J. Mikkelsen: Smaa børnenes Sangbog (ny Udg., komplet). Skolens Morgensange.	
Slomann: Læsebog for danske Børn II	Kr. 1,25
A. Boysen: Ledetraad ved Grammatikundervisn. I...	- 0,75
Nic. M. Helms: Danmarks Historie, fortalt for Børn	- 1,20
Balslev: Dyrenes Naturhistorie	- 2,50
Pedersen og Røtting: Børnenes Regnebog IV	- 0,40
	<hr/>
	Kr. 6,10

5te Forskoleklasse.

A. Boysen: Retskrivningsøvelser, 1ste Afd. A. Boysen: Ledetraad I. C. C. Christensen: Lille Geografi (nyeste Udg.). Dahlberg: Skole-Atlas. Martensen og Paulli: Kortfattet Bibelhistorie. Balslev: Dyrenes Naturhistorie. Den danske Skoles Sangbog. Skolens Morgensange.	
Slomann: Læsebog for danske Børn III	Kr. 1,25
J. Ottosen: Børnenes Verdenshistorie	- 1,00
Ipsen og Bovien: Tysk Begynderbog	- 1,25
Wiesbadener Volksbücher Nr. 105	- 0,45
Pedersen og Røtting: Børnenes Regnebog V	- 0,40
J. Mikkelsen: Tostemmige Sange, 2den Samling (nyeste Udg.)	- 1,20
	<hr/>
	Kr. 5,55

Mellemskolens 1ste Klasse.

Ipsen og Bovien: Tysk Læsebog for de lavere Klasser. Dahlbergs Atlas. Den danske Skoles Sangbog. Skolens Morgensange. J. Mikkelsen: Tostemmige Sange, 2den Samling (nyeste Udg.).	
Bibelbog for Skole og Hjem	- 2,65
Luther: Lille Katekismus	- 0,12
Agerskov og Rørdam: Dansk Læsebog for Mellemsklasser	- 2,75
A. Boysen: Ledetraad, 2den Afdeling	- 0,75

L. Schmidt: Lærebog i Historie for Mellemskolen I	-	2,75
P. Dahlberg: Geografi Nr. 1, nyeste Udg.	-	2,50
Balslev og Simonsen: Botanik f. Mlsk.	-	3,60
Boas: Dyrerigets Naturhistorie for Mlsk.	-	3,25
Rasmussen og Simonsen: Fysik f. Mlsk. I	-	1,25
— — Opgaver i Naturlære I ..	-	0,90
Pedersen og Røtting: Mellemskolens Regnebog I		
		Kr. 20.52

Mellemskolens 2den Klasse.

Naar Lærebøgerne er delt i flere Dele eller Hefter, maa Eleverne i Mellemskolen, af Hensyn til Stoffets Genoptagelse, ikke skille sig af med de første Dele.

Bibelbog for Skole og Hjem. A. Boysen: Ledetraad, 2den Afdeling. Agerskov og Rørdam: Dansk Læsebog for Mellemsklasser. Ipsen og Bovien: Tysk Begynderbog. Ipsen og Bovien: Tysk Læsebog for de lavere Klasser. Schmidt: Lærebog i Historie for Mlsk. I. P. Dahlberg: Geografi Nr. 1, nyeste Udg. Dahlbergs Atlas. Boas: Dyrerigets Naturhistorie f. Mlsk. Rasmussen og Simonsen: Fysik f. Mlsk. I. Rasmussen og Simonsen: Opgaver i Naturlære I. Balslev og Simonsen: Botanik for Mlsk. Pedersen og Røtting: Mellemskolens Regnebog I. Den danske Skoles Sangbog. Hefte 2—5. Skolens Morgensange. J. Mikkelsen: Tostemmige Sange, 2den Samling (nyeste Udgave).		
Werner og Brahdé: Lærebog i Engelsk (Udg. 1912).	Kr.	3,15
Hjemslev: Elementær Geometri. Første Bog	-	2,00
Rasmussen og Simonsen: Uorganisk Kemi f. Mlsk. (3. Udg.)	-	0,80
		Kr. 5.95

Mellemskolens 3die Klasse.

Naar Lærebøgerne er delt i flere Dele eller Hefter, maa Eleverne i Mellemskolen, af Hensyn til Stoffets Genoptagelse, ikke skille sig af med de første Dele.

Bibelbog for Skole og Hjem. Ipsen og Bovien: Tysk Begynderbog. Werner og Brahdé: Lærebog i Engelsk, Udg. 1912. Dahlbergs Atlas. Lærebog i Engelsk, Udg. 1912. Dahlbergs Atlas.		
--	--	--

P. Dahlberg: Geografi Nr. 1, nyeste Udg. Boas: Dyrerigets Naturhistorie f. Mlsk. Jul. Petersen: Geometri f. Mlsk. (v. Dr. C. Hansen). Den danske Skoles Sangbog. Skolens Morgensange. J. Mikkelsen: Tostemmige Sange, 2den Samling (nyeste Udgave).

Ipsen og Bovien: Tysk Læsebog for Mellemklasserne	Kr. 2,75
Bovien: Tysk til Genfortælling	- 1,80
Borchsenius og Winkel Horn: Dansk Læsebog II..	- 3,75
Bæk: 50 Paragraffer	- 0,50
P. Christensen: Svensk Læsebog for Mlsk.	- 2,00
A. Werner: Engelske Stiløvelser	- 0,50
Schmidt: Lærebog i Historie f. Mlsk. II	- 2,75
Pedersen og Røtting: Mellemskolens Regnebog II ..	- 1,50
Balslev og Simonsen: Botanik f. Mlsk. Hefte III....	- 0,90
Rasmussen og Simonsen: Organisk Kemi	- 1,50
— — Fysik f. Mlsk. II	- 1,60
— — Opgaver i Naturlære II..	- 0,90
Bonnesen: Aritmetik for Mlsk.	- 2,25
	<hr/>
	Kr. 22,70

Mellemskolens 4de Klasse.

Naar Lærebøgerne er delt i flere Dele eller Hefter, maa Eleverne i Mellemskolen, af Hensyn til Stoffets Genoptagelse, ikke skille sig af med de første Dele.

Bibelbog for Skole og Hjem. Bæk: 50 Paragraffer.
Schmidt: Lærebog i Historie f. Mlsk. II. P. Dahlberg: Geografi Nr. 1, nyeste Udg. Dahlbergs Atlas. Boas: Dyrerigets Naturhistorie f. Mlsk. Rasmussen og Simonsen: Fysik f. Mlsk. II. Rasmussen og Simonsen: Opgaver i Naturlære II. Pedersen og Røtting: Mellemskolens Regnebog II. Borchsenius og Winkel Horn: Dansk Læsebog II. P. Christensen: Svensk Læsebog for Mlsk. Ipsen og Bovien: Tysk Begynderbog og Tysk Læsebog for Mlkl. Bovien: Tysk til Genfortælling.

Otto Jespersen: Engelske Læsestykker med Øvelser.	- 3,50
Balslev og Simonsen: Botanik for Mlsk. Hefte IV..	- 0,90
	<hr/>
	Kr. 4,40

Mikkelsen: Latinsk Læsebog for Mlsk. .... Kr. 3,25

Realklassen.

Borchsenius og Winkel Horn: Dansk Læsebog II.
 Bæk: 50 Paragraffer. Ipsen og Bovien: Tysk
 Læsebog for Mkl. Ipsen og Bovien: Begynder-
 bog. Bovien: Tysk til Genfortælling. O. Jes-
 persen: Engelske Læsestykker med Øvelser.
 P. Dahlberg: Geografi Nr. 1, nyeste Udg.

Bæk: Danske Digtere	Kr. 2,00
Bovien og Gudme: Tyske Stiløvelser f. Mkl.	- 1,35
The Penny Poets XLIX: Simple Poems for the Schoolroom etc. 1 d.	- 0,10
Ad. Hansen: Realklassens engelske Stiløvelser	- 1,50
Jespersen og Stigaard: Fransk Læsebog f. Begyndere	- 3,00
K. Thejll: Historien efter 1848	- 2,25
Heegaard, Vahl og Krogh: Naturkundskab f. sprogl. Gymn. II.	- 2,75
Balslev og Simonsen: Botanik for Realklassen	- 1,00
Sundorph: Fysik for Realklassen II—III	Kr. 1,85
Lomholt: Opgaver ved alm. Forberedelseksamen..	- 0,80
A. K. Erlang: Fircifrede Logaritmetavler B	- 0,75
	Kr. 17,35

Lærebog i Matematik opgives senere.

Elevbiblioteket

har været lukket paa Grund af Pladsmangel.

Legater.

1) Grev M o l l k e s Legat (76 Kr. aarlig) for to Sønner af kgl. Embedsmænd er tildelt Carl Andersen og Kaj Lacoppidan Jensen i III Gymnasieklasse. — 2) Hofraad M e y e r s Legat (40 Kr. aarlig) er tildelt Carl Andersen i III Gymnasieklasse, Kai Holm i I Gymnasieklasse, H. Chr. Boesen, Hugo Siemsen og Aage Petersen i 4. Mellemskoleklasse, Otto Thomsen og Knud Madsen i 3. Mellemskoleklasse.

Af det M ü l l e r - N i e l s e n s k e Legat for Studenter, som udgaar fra Borgerdydskolen, tilstod Bestyrelsen (Højesteretsassessor E. F. Larsen, Kammerherre R. Krag og Rektor) Studenterne Mathias Thomsen 100 Kr., Carsten Henrichsen 80 Kr., Kjeld Rørdam 80 Kr. — Af Prof. P i o s Legat tilstod samme Bestyrelse Student Aage Madsen 80 Kr.

Efter Højesteretsassessor E. F. Larsens Død er Kontorchef i Undervisningsministeriet K. G l a h n indtraadt i Bestyrelsen for Studenterlegaterne.

Fra 1. August bliver to Portioner af Grev M o l l k e s Legat for Sønner af kgl. Embedsmænd og 1 Portion af Hofraad M e y e r s Legat ledige.

Skolens Aarsprøver afholdes i Dagene 22. Juni—7. Juli. Til at overvære Eksamen indbydes Forældrene og andre, der interesserer sig for Skolens Virksomhed.

Skoleaaret 1916—17 begynder Tirsdag den 22de August Kl. 9, for 1ste Forskoleklassens Vedkommende dog først Kl. 10.

Ferier og Fridage i Skoleaaret 1916—1917.

Efteraarsferie . . . . . d. 15.—18. Oktbr.	} begge Dage medregnede.
Juleferie . . . . . d. 23. Dec.—7. Jan.	
Paaskeferie . . . . . d. 4.—10. April	
Pinseferie . . . . . d. 20—29. Maj	

Enkelte Fridage:

Mandag den 11. September, Onsdag den 22. November, Tirsdag den 13. Marts, Lørdag den 5. Maj og Fredag den 15. Juni.

Skolebetalingen.

(gældende indtil 31te Marts 1917).

	1ste Broder	2den Broder	3die Broder
1. Forskoleklasse	12	10	8
2. —	14	11	9
3. —	16	12	10
4. —	18	13	11
5. —	20	14	12
I. Mellemklasse	21	15	13
II. —	22	16	14
III. —	23	17	15
IV. —	23	18	16
Realklassen	23	18	16
I. Gymnasieklasse	24	20	18
II. —	25	20	18
III. —	25	20	18

4de Broder og følgende Brødre gaar frit.

Til Brændsel og Inventar betales 4 Kr. 1. November og 4 Kr. 1. Februar for hver Elev. Af flere Søskende betaler kun den ældste denne Afgift.

Enhver ny Elev betaler 4 Kr. i Indskrivningspenge.

Nye Elever, der indmeldes til Skoleaarets Begyndelse, betaler halv Skolebetaling for August.

En Elev, der flyttes fra en af de forenede Skoler til en anden, betragtes ikke som »ny Elev«. Overflytning fra en af de forenede Skoler til en anden kan ske med en fuld Maanedes Varsel. Undtagelsesvis kan den Skole, i hvilken Eleven gaar, indrømme Overflytning med kortere Varsel, og inden for samme Maaned betales da kun Skolepenge til een af Skolerne.

Naar en Elev forsømmer Skolen paa Grund af Sygdom, betaler han for den Maaned, i hvilken Sygdommen begynder, og for de to følgende. Denne Regel gælder ogsaa for de Elever, der maa holdes borte fra Skolen paa Grund af Sygdom i Hjemmet.

Udmeldelse kan kun ske med 2 fulde Maaneders Varsel; der betales altsaa for den Maaned, i hvilken Udmeldelsen sker, og for de to følgende. Midlertidig Udmeldelse for Sommer-

maanederne modtages ikke. Af Disciple, der indstiller sig til Mellemskole-, Real- eller Studentereksamen, betales Skolepenge til Aarets Slutning, d. v. s. indtil 31. Juli.

Ansøgninger om hele og delvise Fripladser maa fornyes hvert Aar. Blanketter faas paa Skolen og indsendes til denne senest 1. April.

Skolepenge betales forud. Efter Hjemmets Ønske kan dette ske enten maanedsviis eller kvartalsviis. I København og Hellerup opkræves Skolepengene i Hjemmene ved Skolernes Bud. Desuden er de forenede Skolers Kontor aabent for Indbetaling hver Skoledag Kl. 10—3. Kontorets Adresse er: Frederiksberggade 2, 1ste Sal.

Eksamensafgifter.

1. En Elev, der indstiller sig til Mellemskole-, Real og Studentereksamen, betaler i Eksamensafgift 10 Kr.
2. En Privatist, der indstiller sig til Tillægsprøve til Mellemskole- eller Realeksamen, betaler 7 Kr. Omfatter Prøven flere end eet Fag, betales desuden for hvert af disse 2 Kr.
3. Ved ministeriel Bekendtgørelse af 1. April 1912 er det paalagt Skolerne — foruden Eksamensafgift, der betales til Skolerne — at opkræve et særligt Indmeldelsesgebyr til Statskassen af hver Elev, der indmeldes til de offentlige Eksaminer.

Denne Afgift til Statskassen er fastsat saaledes:

Mellemskoleeksamen	3 Kr.
Realeksamen	5 -
Studentereksamen	8 -

Afgiften opkræves ikke i Hjemmene, men betales paa Skolen til vedkommende Skolebestyrer inden 1. April, og dens kontante Erlæggelse er en Betingelse for, at Staten giver vedkommende Eksaminand Adgang til Eksamen.

Rektor træffes Mandag, Tirsdag, Torsdag og Fredag
Kl. 2¹/₄—3.

